

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประจำปี 2559
โครงการวิจัยที่ 3080 – 0743

การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวง
ตามกรอบประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล

Procedure Improving of Internal Audit of Royal Project
Foundation under International Quality Assurance
Standard for the Professional Practice of Internal Audit

มูลนิธิ

หัวหน้าโครงการวิจัย

พัทธ์ยศ เดชศิริ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ได้รับทุนวิจัยสนับสนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง
มีนาคม 2560

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประจำปี 2559 โครงการวิจัยที่ 3080 – 0743

การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวง
ตามกรอบประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล

Procedure Improving of Internal Audit of Royal Project
Foundation under International Quality Assurance
Standard for the Professional Practice of Internal Audit

มูลนิธิ

หัวหน้าโครงการวิจัย

พัทธ์ยศ เดชศิริ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะวิจัย

พัชรินทร์ สารมาท

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อรทัย ดุษฎีดำเกิง

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ได้รับทุนวิจัยสนับสนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง

มีนาคม 2560

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลุล่วงด้วยดี โดยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมูลนิธิโครงการหลวง ประจำปี 2559 และยังได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลและความร่วมมือจากหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงทุกท่านเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ทั้งนี้ประโยชน์จากผลงานวิจัยนี้ ขอมอบให้เป็นประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม

ผู้วิจัย

มีนาคม 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการตรวจเอกสารการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในปัจจุบัน การสัมภาษณ์เชิงลึกและประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อนำไปสู่การออกแบบปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในที่จะนำไปใช้จริงที่มีความสอดคล้องกับกรอบการประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า (1) ในภาพรวมกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในด้านมาตรฐานคุณสมบัติ จำนวน 8 หมวด จากจำนวน 14 หมวด และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 17 หมวดจากจำนวน 27 หมวด (2) การออกแบบและปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในด้านมาตรฐานคุณสมบัติ จำนวน 6 หมวด และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 10 หมวด สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้ทันที จำนวน 10 หมวด และอีก 6 หมวดต้องรอผลสัมฤทธิ์จากการนำกระบวนการที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปีก่อน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการนำกระบวนการตรวจสอบภายในที่ออกแบบปรับปรุงเสร็จแล้วในด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน รหัส 2010 เรื่อง การวางแผน และรหัส 2201 เรื่อง ข้อพิจารณาในการวางแผน ยังอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.49 เนื่องจากการปฏิบัติงานตามมาตรฐานรหัสดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเท่านั้น จึงทำให้ผู้ตรวจสอบภายในยังไม่เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในระยะเวลาอันสั้น

คำสำคัญ: การปรับปรุงกระบวนการ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงาน การตรวจสอบภายใน

Abstract

This research aims to improve the internal audit of the Royal Project Foundation in accordance with internationally recognized standards of professional practice of internal audit by collected information from the documents to the current internal audit practices. In-depth interviews and meetings. A subgroup, in conjunction with the internal auditor of the Royal Project Foundation, to contribute to the design of the internal audit process improvement to the fact that there is compliance with the quality assurance framework. Internal audit practices where the data analysis using the method of analysis of the content and descriptive research found that (1) overview of the internal audit process, consistent with current international standards, operating the internal audit professional standard properties. The number of categories from category 14 and 8 categories to conform on attribute standards of practice, the number of categories from category 27 and 17 categories to conform on performance standards of practice (2) to design and improve the internal audit standard properties. Number of category 6 on attribute standards and the standard of practice 10 categories on performance standards can apply to the conduct of internal audit immediately. The number of 10 categories, Another 6 categories must wait for results from the adoption of improved processes to use continuously for at least 1 year before. In addition, the results of this research also found that the availability and understanding of internal auditors for investigation process within the design updates are done in the field of operational standards. 2010 code and code 2201 planning considerations are also in a moderate average 3.49 due to operational standards for such code occurs at least 1 time only, thus making the internal auditor to in-depth understanding in such a short period of time.

Key words: procedure improving, international quality assurance and internal audit

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2	3
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน	3
แนวคิดการควบคุมภายใน COSO 2013	11
งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3	13
ระเบียบวิธีวิจัย	13
การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	14
บทที่ 4	15
การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการศึกษา	15
1. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบัน	15
กับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ	
การตรวจสอบภายใน	
2. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้อง	35
กับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ	
การตรวจสอบภายใน	
3. ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุง	67
กระบวนการตรวจสอบ	
บทที่ 5	69
สรุปผล และข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	70
ข้อค้นพบ	71
บรรณานุกรม	72

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่	15
2	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1110 ความเป็นอิสระ ภายในองค์กร	16
3	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1111 การมีปฏิสัมพันธ์ โดยตรงกับคณะกรรมการ	16
4	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของ ผู้ตรวจสอบ	17
5	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1130 เหตุอันทอนความ เป็นอิสระเที่ยงธรรม	17
6	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1210 ความเชี่ยวชาญ เยี่ยงวิชาชีพ	17
7	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1220 ความระมัดระวัง เยี่ยงวิชาชีพ	18
8	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง	18
9	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1310 ความจำเป็นของ โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ	18
10	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1311 การประเมินภายใน องค์กร	19
11	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1312 การประเมิน ภายนอกองค์กร	19

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
12	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1320 การรายงานผลของ โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ	19
13	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน	20
14	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1322 การเปิดเผยข้อมูล การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน	20
15	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2010 การวางแผน	21
16	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2020 การสื่อสารและ อนุมัติแผนงานตรวจสอบ	21
17	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2030 การบริหาร ทรัพยากร	22
18	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2040 นโยบายและวิธีการ ปฏิบัติงาน	22
19	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2050 การประสานงาน	22
20	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2060 การรายงานต่อ ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ	23
21	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2070 ผู้ให้บริการจาก ภายนอกองค์กรและความรับผิดชอบขององค์กรต่อการตรวจสอบภายใน	23
22	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2110 การกำกับดูแล	24
23	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2120 การบริหารความ เสี่ยง	24

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
24	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2130 การควบคุม	25
25	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการ วางแผน	25
26	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2210 วัตถุประสงค์ของ ภารกิจ	26
27	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2230 การจัดสรร ทรัพยากรสำหรับภารกิจ	26
28	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2240 แผนการปฏิบัติงาน ตามภารกิจ	26
29	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2310 การระบุสารสนเทศ	27
30	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2320 การวิเคราะห์และ ประเมินผล	27
31	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2330 การจัดทำและ รวบรวมสารสนเทศ	28
32	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2340 การกำกับดูแลการ ปฏิบัติภารกิจ	28
33	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2410 เกณฑ์ของการ สื่อสารผลการปฏิบัติภารกิจ	29
34	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2420 คุณภาพการสื่อสาร	29
35	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2421 ข้อผิดพลาดและสิ่ง ที่ถูกละเลย	29

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
36	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน”	30
37	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2431 การเปิดเผยกรณี ปฏิบัติไม่สอดคล้องตามมาตรฐาน	30
38	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2440 การเผยแพร่ผลการ ปฏิบัติภารกิจ	31
39	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2450 การให้ความเห็นใน ภาพรวม	31
40	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2500 การติดตามผล	32
41	ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2600 การสื่อสารถึงการ ยอมรับความเสี่ยง	32
42	สรุปผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน	33
43	ประชากรตรวจสอบของมูลนิธิโครงการหลวง	46
44	ผลจากการประเมินตามโมเดลความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	50
45	องค์ประกอบและหลักการควบคุมภายในตามหลักการของ COSO 2013	53
46	ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุง กระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงาน วิชาชีพการตรวจสอบภายใน	67

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	หลักเกณฑ์การกำหนดประชากรตรวจสอบ	46
2	แผนผังแสดงกระบวนการสื่อสารการยอมรับความเสี่ยง	66

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันนี้ อาจกล่าวได้ว่าทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหาผลกำไรหรือองค์กรที่ไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรต่างก็มีการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรเล็กหรือองค์กรใหญ่ ทุกองค์กรย่อมต้องการทราบถึงผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา (นภดล รมโพธิ์. 2552 หน้า 55) รายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันต่อเวลา และเปรียบเทียบได้ยังคงเป็นวัตถุประสงค์หลักอย่างหนึ่ง ที่องค์กรได้กำหนดไว้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาขององค์กร โดยระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานมีหลากหลายมุมมอง ซึ่งอาจจะมองในมุมมองของการปฏิบัติการ (Neely and Austin, 2002) หรือในมุมมองของบัญชี (Otley, 2002)

การตรวจสอบภายในซึ่งเป็นเครื่องมือในการบริหารงานตัวหนึ่ง ที่จะเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงานองค์กร ดังนั้นกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพจะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมที่เหมาะสม และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร ซึ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 คณะกรรมการมาตรฐานการตรวจสอบภายในสากล ได้กำหนดมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในขึ้น โดยผู้ตรวจสอบภายในจะต้องปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามหลักประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในในระดับสากล นอกจากนี้กรอบมาตรฐานนี้ยังกำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องได้รับการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากผู้เชี่ยวชาญอิสระขององค์กรด้านวิชาชีพบัญชีภายนอกอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี

มูลนิธิโครงการหลวง ได้ก่อตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เพื่อปฏิบัติงานในกิจกรรมการให้คำเชื่อมั่น และกิจกรรมการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการ และผู้บริหารของมูลนิธิฯ ให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานด้านต่างๆ ของมูลนิธิฯ จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งตั้งแต่ปีการก่อตั้งหน่วยตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ จนถึงปัจจุบัน ยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพของงานตรวจสอบภายในตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบภายในเลย แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารของหน่วยตรวจสอบภายในยังตระหนักถึงกระบวนการตรวจสอบภายในที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ประกันคุณภาพทุกข้อ เพื่อเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จได้ว่าการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในมูลนิธิฯ อยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพ (นรชัย ศรีพิมล. สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2558)

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงต้องการจะทำการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้เป็นไปตามกรอบประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล เพื่อเป็นการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ระยะต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
2. ทำให้กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงมีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายในจากผู้ประเมินอิสระทุกๆ 5 ปี

บทที่ 2

ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบสำหรับการวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
2. แนวคิดการควบคุมภายใน COSO 2013

มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2554)

โครงสร้างของมาตรฐานนี้เป็นกรอบที่ช่วยกำหนดคุณภาพการตรวจสอบภายในสากล ประกอบด้วย มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards) และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards) มาตรฐานด้านคุณสมบัติ คือ มาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะขององค์กร และบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน คือ มาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการกำหนดบรรทัดฐานทางคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มาตรฐานด้านคุณสมบัติและมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานสามารถนำมาใช้กับงานตรวจสอบภายในโดยทั่วไป ส่วนมาตรฐานด้านการนำไปปฏิบัติเป็นการขยายความมาตรฐานด้านคุณสมบัติ และด้านการปฏิบัติงาน ทั้งในการนำไปใช้งานกิจกรรมด้านการให้ความเชื่อมั่น (A) หรือด้านการให้คำปรึกษา (C)

มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards)

1000 – วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน ต้องกำหนดให้ชัดเจนไว้ในกฎบัตรงานตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ควรสอดคล้องกับคำนิยามของการตรวจสอบภายใน ประมวลจรรยาบรรณและมาตรฐาน หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องทบทวนกฎบัตรงานตรวจสอบภายในเป็นระยะๆ และนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการเพื่ออนุมัติ ทั้งนี้กฎบัตรงานตรวจสอบภายในต้องได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการ

1100 – ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระ และผู้ตรวจสอบภายในควรปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม

1110 – ความเป็นอิสระภายในองค์กร

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องรายงานต่อระดับบริหารที่เอื้ออำนวยให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในสามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องยืนยันถึงความเป็นอิสระของกิจกรรมการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละครั้ง

1111 – การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการ

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการ

1120 – ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีทัศนคติที่ไม่ลำเอียง ไม่มีอคติ และหลีกเลี่ยงในเรื่องของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใดๆ

1130 – เหตุบั่นทอนความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม

กรณีที่เป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมถูกบั่นทอน ไม่ว่าจะโดยข้อเท็จจริงหรือโดยเหตุการณ์ที่ปรากฏอันอาจชักนำให้เข้าใจเช่นนั้น ต้องเปิดเผยรายละเอียดของเหตุบั่นทอนดังกล่าวต่อผู้เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม โดยลักษณะของการเปิดเผยควรขึ้นอยู่กับเหตุบั่นทอนที่เกิดขึ้น

1200 – ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังเยี่ยงวิชาชีพ

ภารกิจการตรวจสอบภายในต้องกระทำด้วยความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังเยี่ยงวิชาชีพ

1210 – ความเชี่ยวชาญเยี่ยงวิชาชีพ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมตรวจสอบภายในต้องดำเนินการโดยผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ

1220 – ความระมัดระวังเยี่ยงวิชาชีพ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง และใช้ทักษะเยี่ยงผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ ความสามารถและความสุขุมรอบคอบ อย่างสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตาม ความระมัดระวังเยี่ยงวิชาชีพไม่ได้หมายความว่าไม่มีความผิดพลาดใดๆ เกิดขึ้น

1230 – การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ผู้ตรวจสอบภายในต้องแสวงหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

1300 – โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องพัฒนาและดำเนินโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพให้ครอบคลุมทุกแง่มุมของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน

1310 – ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพต้องมีการประเมินทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร

1311 – การประเมินภายในองค์กร

การประเมินภายในองค์กรต้องประกอบด้วย การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง และการประเมินตนเองเป็นระยะ หรือประเมินโดยบุคคลอื่นภายในองค์กรที่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ

1312 – การประเมินจากภายนอกองค์กร

การประเมินจากภายนอกองค์กรต้องจัดให้มีขึ้นอย่างน้อยทุก 5 ปีต่อครั้ง โดยผู้ประเมินอิสระหรือคณะ ผู้ประเมินจากภายนอกองค์กรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีความเป็นอิสระ

1320 – การรายงานผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

1321 – การใช้ข้อความ "สอดคล้องตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน"

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบ สามารถระบุว่าการตรวจสอบภายในสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ก็ต่อเมื่อผลการประเมินของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพสนับสนุนกับข้อความดังกล่าวจริง

1322 – การเปิดเผยข้อมูลการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน

เมื่อการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับค่านิยมของการตรวจสอบภายใน ประมวลจรรยาบรรณและมาตรฐานส่งผลกระทบต่อขอบเขตหรือการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายใน หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องเปิดเผยถึงการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards)

2000 – การบริหารกิจกรรมการตรวจสอบภายใน

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องบริหารกิจกรรมการตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการตรวจสอบภายในเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร

2010 – การวางแผน

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องจัดทำแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยง เพื่อกำหนดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

2020 – การสื่อสารและอนุมัติแผนงานตรวจสอบ

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารแผนกิจกรรมการตรวจสอบภายในและทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนแผนระหว่างกาลที่มีนัยสำคัญต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการเพื่อสอบถามและอนุมัติ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารถึงผลกระทบของข้อจำกัดของทรัพยากรที่จะมีต่อแผนงานด้วย

2030 – การบริหารทรัพยากร

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องมั่นใจว่าทรัพยากรสำหรับงานตรวจสอบมีความเหมาะสม เพียงพอ และสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามแผนงานที่ได้รับอนุมัติ

2040 – นโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับกิจกรรมการตรวจสอบภายใน

2050 – การประสานงาน

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบควรแลกเปลี่ยนสารสนเทศและประสานงานกับผู้ให้บริการด้านการให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าขอบเขตงานที่ตรวจสอบนั้นครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเหมาะสมแล้วและเพื่อลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน

2060 – การรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการเป็นระยะๆ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนผลการดำเนินงานตามแผนงานของ กิจกรรมการตรวจสอบภายใน รายงานดังกล่าวต้องระบุถึงประเด็นความเสี่ยงและการควบคุมที่มี นัยสำคัญ รวมถึงความเสี่ยงจากการทุจริต ประเด็นการกำกับดูแล และเรื่องอื่นๆ ที่ผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการต้องการทราบหรือร้องขอ

2070 – ผู้ให้บริการจากภายนอกองค์กรและความรับผิดชอบขององค์กรต่อการตรวจสอบภายใน กรณีที่การตรวจสอบภายในดำเนินการโดยผู้ให้บริการจากภายนอกองค์กร ผู้ให้บริการจากภายนอก ต้องทำให้องค์กรตระหนักว่า องค์กรยังคงมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบ ภายในที่มีประสิทธิผล

2100 – ลักษณะของงาน

กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องสามารถประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการ กำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุม โดยใช้วิธีการที่เป็นระบบและเป็นระเบียบ

2110 – การกำกับดูแล

กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องประเมินและให้คำแนะนำที่เหมาะสมสำหรับการปรับปรุง กระบวนการกำกับดูแล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

2120 – การบริหารความเสี่ยง

กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องประเมินความมีประสิทธิภาพและมีส่วนช่วยในการปรับปรุง กระบวนการบริหารความเสี่ยง

2130 – การควบคุม

กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องช่วยให้องค์กรคงไว้ซึ่งการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ โดยการประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของระบบการควบคุม และสนับสนุนให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2200 – การวางแผนภารกิจ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำและบันทึกแผนของแต่ละภารกิจที่รับผิดชอบ รวมถึง วัตถุประสงค์ ขอบเขต เวลาที่ใช้และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อภารกิจนั้นๆ

2201 – ข้อพิจารณาในการวางแผน

ในการวางแผนภารกิจ ผู้ตรวจสอบภายในต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่จะสอบทานและ วิธีการที่จะใช้ในการควบคุมผลการดำเนินงานของกิจกรรมนั้น ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของกิจกรรม วัตถุประสงค์ ทรัพยากร และการดำเนินงาน ตลอดจนวิธีการที่จะใช้ในการจัดการกับผลกระทบที่เกิด จากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ความเพียงพอและประสิทธิภาพของกระบวนการ การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของกิจกรรมนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับกรอบปฏิบัติ หรือแบบจำลองที่เกี่ยวข้อง และโอกาสที่จะปรับปรุงกระบวนการการกำกับดูแล การบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมสำหรับกิจกรรมนั้นอย่างมีนัยสำคัญ

2210 – วัตถุประสงค์ของภารกิจ

ในแต่ละภารกิจต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้

2230 – การจัดสรรทรัพยากรสำหรับภารกิจ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องกำหนดทรัพยากรให้เหมาะสมและเพียงพอเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ ตามลักษณะและความยากง่ายของภารกิจตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่

2240 – แผนการปฏิบัติงานตามภารกิจ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาและบันทึกแผนการปฏิบัติงานที่จะทำให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2300 – การปฏิบัติการกิจ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และรวบรวมสารสนเทศให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2310 – การระบุสารสนเทศ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องระบุและรวบรวมสารสนเทศที่เพียงพอ น่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2320 – การวิเคราะห์และประเมินผล

ข้อสรุปและผลการปฏิบัติการกิจของผู้ตรวจสอบภายในต้องอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์และการประเมินผลที่เหมาะสม

2330 – การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ (Documenting Information)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำและรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนข้อสรุปและผลการปฏิบัติการกิจ

2340 – การกำกับดูแลการปฏิบัติการกิจ

ต้องมีการกำกับดูแลการปฏิบัติการกิจที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจว่าภารกิจได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผลงานมีคุณภาพ และผู้ปฏิบัติการกิจมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

2400 – การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องสื่อสารผลของการปฏิบัติการกิจ

2410 – เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจ

การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องรวมถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตของภารกิจ ตลอดจนข้อสรุป ข้อเสนอแนะ และแผนการปฏิบัติ

2420 – คุณภาพของการสื่อสาร

การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องมีความถูกต้อง เที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล

2421 – ข้อผิดพลาดและสิ่งที่ถูกละเลย

กรณีที่ยังมีผลการปฏิบัติการกิจที่ได้ส่งไปให้ผู้เกี่ยวข้องมีข้อผิดพลาดหรือมีการละเลยในประเด็นที่สำคัญ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบควรสื่อสารสารสนเทศที่ถูกต้องไปยังผู้ที่เคยได้รับรายงานทุกราย

2430 – การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน”

ผู้ตรวจสอบภายในสามารถรายงานว่าการปฏิบัติการกิจ “ดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน” ได้ ในกรณีที่ผลการประเมินของโครงการ ประกันและปรับปรุงคุณภาพช่วยสนับสนุนตามข้อความนั้น

2431 – การเปิดเผยกรณีปฏิบัติไม่สอดคล้องตามมาตรฐาน

กรณีปฏิบัติไม่สอดคล้องตามค่านิยมของการตรวจสอบภายใน ประมวลจรรยาบรรณ หรือมาตรฐาน มีผลกระทบต่อการปฏิบัติภารกิจใดๆ ต้องมีการเปิดเผยในรายงานผลการปฏิบัติภารกิจ

2440 – การเผยแพร่ผลการปฏิบัติภารกิจ

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบ ต้องสื่อสารผลการปฏิบัติภารกิจให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

2450 – การให้ความเห็นในภาพรวม

การให้ความเห็นในภาพรวมต้องพิจารณาความคาดหวังของผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการ และผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ทั้งนี้ ความเห็นดังกล่าวต้องมีสารสนเทศที่เพียงพอ น่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ เพื่อสนับสนุนความเห็นโดยรวม

2500 – การติดตามผล

หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสร้างและรักษาไว้ซึ่งระบบการติดตามการไม่ปฏิบัติตามผลการปฏิบัติภารกิจที่ได้สื่อสารต่อฝ่ายบริหารแล้ว

2600 – การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง

เมื่อหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบมีความเห็นว่าระดับความเสี่ยงที่ผู้บริหารยอมรับนั้นอาจจะไม่อยู่ในระดับที่องค์กรจะยอมรับได้ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องหารือกับผู้บริหารระดับสูง หากหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบพิจารณาแล้วว่าเรื่องดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องรายงานต่อคณะกรรมการ

มูลนิธิ

แนวคิดการควบคุมภายใน COSO 2013 (อุษณา ภัทรมนตรี, 2559)

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาในครั้งนี้ ได้ใช้แนวคิดการควบคุมภายในของ Committee of sponsoring of the Trade way Commission (COSO) เกี่ยวกับองค์ประกอบของการควบคุมภายในที่จะทำให้ระบบการควบคุมภายในของฝ่ายตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment: CE)

คณะกรรมการองค์การและฝ่ายบริหารระดับสูงจะต้องสร้างบรรยากาศระดับสูง (Tone at the Top) ภายในองค์กรเพื่อให้ทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน การรักษาคุณค่าของความซื่อตรง (Integrity) และมาตรฐานของความประพฤติ (Standard of Conduct) องค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับ การกำหนดมาตรฐาน การทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การในการกำกับดูแลฝ่ายบริหารอย่างเข้มแข็ง การจัดโครงสร้างองค์การรายงานตามหน้าที่รับผิดชอบ การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีตัววัดในการประเมินผลและให้แรงจูงใจบุคลากรที่เหมาะสม ซึ่งสภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นพื้นฐานและมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในโดยรวม สภาพแวดล้อมของการควบคุม มีหลักการควบคุมภายใน 5 หลักการที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

หลักการที่ 1 องค์ประกอบการแสดงความมุ่งมั่นต่อคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม องค์การต้องแสดงความมุ่งมั่นในการรักษาและยกย่องคุณค่าของความซื่อตรง และจริยธรรมในการดำเนินงาน

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงความรับผิดชอบในการกำกับดูแล คณะกรรมการ องค์การต้องแสดงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และกำกับดูแลการพัฒนาและผลงานด้านการควบคุมภายใน

หลักการที่ 3 การกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ฝ่ายบริหาร ภายใต้การกำกับดูแลจากคณะกรรมการ ต้องจัดโครงสร้างองค์กรสายการรายงาน และกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการติดตามความสำเร็จของวัตถุประสงค์ที่กำหนด

หลักการที่ 4 การแสดงความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสามารถของพนักงาน องค์การต้องแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะจัดหา พัฒนา และรักษา ความสามารถของพนักงานให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน

หลักการที่ 5 การกำหนดให้รายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การบังคับให้พนักงาน สื่อสารผลงาน การควบคุมภายใน ตามหน้าที่ความรับผิดชอบและตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ทุกองค์กรธุรกิจเผชิญกับความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยโครงสร้างและปฏิสัมพันธ์ ในการระบุและประเมินความเสี่ยง ที่เกิดจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายในการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและโมเดลธุรกิจ เพื่อหาวิธีจัดการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) เงื่อนไขเบื้องต้นในการประเมินความเสี่ยง คือ ผู้บริหารต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละระดับหรือกระบวนการที่ชัดเจนเพียงพอไว้ล่วงหน้า การเลือกวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงต้องรับการยืนยันจากฝ่ายบริหารว่าเป็นวัตถุประสงค์สำคัญ และเชื่อมโยงได้กับวัตถุประสงค์หลัก 3 ด้านของการควบคุมภายใน การประเมินความเสี่ยง มีหลักการที่เกี่ยวข้อง 4 หลักการ ดังนี้

หลักการที่ 6 การระบุวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม การระบุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเพียงพอที่จะช่วยในการระบุและประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์นั้น

หลักการที่ 7 การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยง การระบุความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่างๆขององค์การ และการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อเป็นพื้นฐานในการพิจารณาหาวิธีจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม

หลักการที่ 8 การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต องค์การพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตในการประเมินความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ขององค์การ

หลักการที่ 9 การระบุและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ องค์การต้องระบุและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

3. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมและการกระทำต่างๆที่กำหนดตามนโยบายและวิธีปฏิบัติงานในการลดความเสี่ยงที่มีต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อฝ่ายบริหารว่า มีการปฏิบัติตามวิธีจัดการความเสี่ยงที่กำหนด กิจกรรมการควบคุมต้องทำทุกระดับ และทุกระยะในกระบวนการธุรกิจ รวมทั้งการควบคุมสภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี กิจกรรมควบคุม อาจเป็น แบบป้องกันหรือค้นพบ หรือควบคุมด้วยคนหรือแบบอัตโนมัติ กิจกรรมควบคุม มีหลักการที่เกี่ยวข้อง 3 หลักการ คือ

หลักการที่ 10 การเลือกและพัฒนากิจกรรมควบคุม องค์การต้องเลือกและพัฒนา กิจกรรมควบคุมที่จะลดความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 การเลือกและพัฒนากิจกรรมควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีองค์การเลือก และพัฒนากิจกรรมควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

หลักการที่ 12 การกำหนดนโยบายและวิธีการควบคุม การกำหนดกิจกรรมการควบคุม ต้องกำหนดเป็นนโยบายและวิธีการควบคุมซึ่งต้องนำไปใช้อย่างจริงจัง

4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่จำเป็นในการสื่อสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในอย่างเหมาะสม ฝ่ายบริหารจะต้องสร้างหรือจัดหาสารสนเทศที่มีคุณภาพจากแหล่งทั้งภายในและภายนอกองค์กร การสื่อสารภายในจะช่วยให้พนักงานได้รับสารสนเทศอย่างชัดเจนจากผู้บริหารระดับสูงว่าต้องปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการควบคุมภายในอย่างเคร่งครัด ส่วนการสื่อสารภายนอกจะมีบทบาทสองด้าน ด้านหนึ่งคือ เป็นช่องทางให้บุคคลภายในได้รับสารสนเทศจากภายนอก และ อีกด้านหนึ่งคือ เป็นช่องทางในการสื่อสารสารสนเทศภายในไปยังบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องตามเงื่อนไขและความคาดหวัง มีหลักการที่เกี่ยวข้อง 3 หลักการคือ

หลักการที่ 13 การใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง องค์การต้องจัดทำหรือจัดหาและใช้ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนงานด้านการควบคุมภายใน

หลักการที่ 14 การสื่อสารภายใน องค์การต้องสื่อสารสารสนเทศเกี่ยวกับ การควบคุมภายในขององค์การ รวมทั้งวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบเพื่อสนับสนุนงานด้านการควบคุมภายใน

หลักการที่ 15 การสื่อสารภายนอก องค์การต้องสื่อสารกับบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการควบคุมภายใน

5. กิจกรรมติดตามผล (Monitoring Activities)

องค์ประกอบนี้ประกอบด้วย การติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงาน (ongoing evaluations) การประเมินผลอิสระ (separate evaluations) หรือใช้ทั้งสองวิธีประกอบกัน เพื่อให้มั่นใจว่าแต่ละองค์ประกอบและหลักการของการควบคุมมีอยู่จริงและทำหน้าที่ได้จริง (present and functioning) การติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงานควรมีอยู่ในการปฏิบัติงานในระดับต่างๆ และสามารถให้สารสนเทศได้ทันเวลา การประเมินผลอิสระควรทำตามงวดเวลาซึ่งอาจมีขอบเขตและความถี่ในการประเมินแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการประเมินความเสี่ยง ประสิทธิภาพของการติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงาน และข้อพิจารณาของฝ่ายบริหาร การติดตามผล

ควรประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแล สถาบันกำหนดมาตรฐานหรือฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการองค์การ มีหลักการที่เกี่ยวข้อง 2 หลักการ คือ

หลักการที่ 16 การติดตามผลระหว่างการทำงานและ/หรือการประเมินผลอิสระ องค์การได้เลือก พัฒนาและดำเนินการติดตามผลและ/หรือประเมินผลอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่า องค์ประกอบการควบคุมภายในมีอยู่จริงและทำหน้าที่ได้จริง

หลักการที่ 17 การประเมินข้อบกพร่องและการสื่อสาร องค์การได้ประเมินและสื่อสาร ข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันกาล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรวมทั้งฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างทันกาลและเหมาะสม

แนวคิดการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2558)

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาในครั้งนี้ ได้นำกระบวนการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มาใช้เป็น กรอบการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายใน ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนภารกิจงานตรวจสอบ
2. การปฏิบัติภารกิจงานตรวจสอบ
3. การสื่อสารผลการตรวจสอบ
4. การติดตามผลความก้าวหน้า
5. ข้อยุติการยอมรับความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้เป็นไป ตามกรอบประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล มีงานวิจัยหรือวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องดังนี้

ชาญชัย ตั้งเรณรัตน์ (2557) ได้เขียนบทความวิชาการ เรื่อง มาตรฐานการสอบบัญชี ฉบับใหม่ ปี พ.ศ. 2557 : การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน ในปี พ.ศ. 2557 นี้ ผู้สอบบัญชีที่ ต้องการใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายในเพื่อการสอบบัญชี จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 ที่ปรับปรุงใหม่ บทความนี้จึงนำเสนอสาระสำคัญและประเด็นที่น่าสนใจของมาตรฐาน การสอบบัญชีฉบับนี้ หลักการสำคัญของการใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน คือ ผู้สอบบัญชีควร เชื่อมั่นว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีความเที่ยงธรรม มีความรู้ความสามารถและมีมาตรฐานในการทำงาน ที่ดี โดยควรระวังอย่างมากในการขอความช่วยเหลือโดยตรงจากผู้ตรวจสอบภายใน ประเด็น ที่น่าสนใจในการนำมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ไปปฏิบัติประกอบด้วยเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชี ที่อาจมีผลกระทบจากการใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน การประเมินอุปสรรคที่ไม่อาจทำให้ผู้ตรวจ สอบภายในดำรงความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงาน ข้อจำกัดด้านความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบ ภายใน การควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน เอง และความสามารถของกรรมการตรวจสอบในการพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ผลงานของ ผู้ตรวจสอบภายใน

พรทิว นามืองรักษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพขององค์กรของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายในประเทศไทย ซึ่งจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) คุณภาพการตรวจสอบภายในด้านความทันต่อเวลา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพขององค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือได้ในรายงานทางการเงิน และด้านปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับ 2) คุณภาพการตรวจสอบภายในด้านความชัดเจน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพขององค์กรด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน และ 3) คุณภาพการตรวจสอบภายใน ด้านความกระชับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับประสิทธิภาพขององค์กร ด้านการปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับ โดยสรุป คุณภาพการตรวจสอบภายในมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพขององค์กร ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายควรให้ความสำคัญและวางแนวทางในการตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กร และเพื่อให้การดำเนินงานในภาพรวมของธุรกิจประสบความสำเร็จ โดยองค์กรที่ต้องการประสิทธิภาพขององค์กรควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพการตรวจสอบภายใน ด้านความทันต่อเวลา และด้านความชัดเจน

รณธรรม ขาวประทุม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและความเชื่อมั่นของลูกค้าของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า คุณภาพการตรวจสอบภายในด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกระชับ ด้านความสร้างสรรค์ และด้านการจูงใจ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานและความเชื่อมั่นของลูกค้าของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ดังนั้น ผู้บริหารธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนควรให้ความสำคัญและวางแนวทางในการตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานและการดำเนินงานในภาพรวมของธุรกิจประสบความสำเร็จ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้เป็นไปตามกรอบประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน คณะผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย และดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ทำการศึกษาได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Structure Interview) จากผู้บริหารและผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ รวมจำนวน 6 คน เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมและความเข้าใจของกระบวนการตรวจสอบภายในที่ได้ถูกปรับปรุงใหม่จากผู้บริหารและผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ รวมจำนวน 6 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การตรวจเอกสารการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่างๆ ที่ผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การประชุมกลุ่มย่อยเป็นระยะๆ จำนวน 5 – 6 ครั้ง เพื่อให้ได้ผลสรุปจากการถอดบทเรียนและนำไปใช้ในการออกแบบกระบวนการตรวจสอบภายใน ผังทางเดินเอกสาร และแบบฟอร์มเอกสารประกอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และการค้นคว้าและศึกษาจากหนังสือ บทความ ตำราทางวิชาการ เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
2. แบบสอบถาม ความพร้อม และความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบภายในที่ได้ถูกปรับปรุงใหม่
3. การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อถอดบทเรียนจากการสัมภาษณ์ และผลสรุปจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การตรวจเอกสารการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่างๆ ที่ผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อเช็คลิสต์ (Check list) ว่ามีหลักฐานเชิงประจักษ์ครบถ้วนตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

2. นำผลจากการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง (Structure Interview) จากผู้บริหารและผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ และรายการเช็คลิสต์ (Check list) หลักฐานประกอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มาปรับปรุงและสร้างกระบวนการตรวจสอบภายในขึ้นใหม่ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของแผนผังกระบวนการ และแบบฟอร์มการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

3. นำกระบวนการตรวจสอบภายในที่ปรับปรุงและสร้างเพิ่มขึ้นไปสื่อสารให้ผู้ตรวจสอบภายในทดลองใช้

4. ประเมินผลการนำกระบวนการตรวจสอบภายในที่ปรับปรุงและสร้างเพิ่มขึ้นไปใช้จากแบบสอบถาม และการประชุมกลุ่มย่อย จากผู้ตรวจสอบภายใน โดยข้อมูลจากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ทั้งหมดนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การบรรยายเชิงพรรณนา และสถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ในลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ตามทฤษฎีของ Likert (กฤษณี เวชสาร, 2546) ดังนี้

การประเมินความพร้อม และความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบภายในที่ได้ถูกปรับปรุงใหม่

ค่าคะแนน	ระดับความความพร้อมและความเข้าใจ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (กฤษณี เวชสาร, 2546) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการศึกษา

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากการตรวจเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถาม และการถอดบทเรียนจากการประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
2. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
3. ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ

ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

มาตรฐานสากลที่กำกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณสมบัติของหน่วยงานตรวจสอบภายในและบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการกำหนดบรรทัดฐานทางคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ในประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ซึ่งจะอธิบายผลการเปรียบเทียบแยกตามมาตรฐานแต่ละด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards)

แบ่งออกเป็น 4 หมวดใหญ่ โดยมีเลขรหัสมาตรฐานกำหนดไว้ ซึ่งผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในส่วนของมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ผลปรากฏเป็นดังนี้

1.1 หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน ต้องกำหนดให้ชัดเจนไว้ในกฎบัตรงานตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ควรสอดคล้องกับคำนิยามของการตรวจสอบภายในจรรยาบรรณและมาตรฐาน หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องทบทวนกฎบัตรงานตรวจสอบภายในเป็นระยะๆ และนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการเพื่ออนุมัติ ทั้งนี้กฎบัตรงานตรวจสอบภายในต้องได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการ	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ <u>ยกเว้น</u> การทบทวนกฎบัตรงานตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกปี	กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ได้รับอนุมัติจากประธานคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง ปี พ.ศ. 2553

1.2 หมวด 1100 ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

1.2.1 หมวด 1110 ความเป็นอิสระภายในองค์กร

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1110 ความเป็นอิสระภายในองค์กร

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องรายงานต่อระดับบริหารที่เอื้ออำนวยให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในสามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องยืนยันถึงความเป็นอิสระของกิจกรรมการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละครั้ง	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	1) โครงสร้างองค์กร ที่คณะผู้บริหารได้กำหนดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในมีสายการบังคับบัญชาโดยตรงต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิ 2) หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในได้รับเชิญให้เข้าร่วม และสามารถให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ 3) หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในได้รับเชิญให้เข้าร่วม และสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการในที่ประชุมสามัญประจำปีคณะกรรมการมูลนิธิ

1.2.2 หมวด 1111 การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1111 การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการ	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในมีการรายงานการตรวจสอบภายในโดยสรุป และการรายงานประเด็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของมูลนิธิโครงการหลวงต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิ

1.2.3 หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีทัศนคติที่ไม่ลำเอียง ไม่มีอคติ และหลีกเลี่ยงในเรื่องของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใดๆ	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนไม่เป็นกรรมการบริหารชุดใหญ่และชุดย่อยใดเลย

1.2.4 หมวด 1130 เหตุบันทอนความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1130 เหตุบันทอนความเป็นอิสระเที่ยงธรรม

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กรณีที่ความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมถูกบั่นทอน ไม่ว่าจะโดยข้อเท็จจริงหรือโดยเหตุการณ์ที่ปรากฏอันอาจชักนำให้เข้าใจเช่นนั้น ต้องเปิดเผยรายละเอียดของเหตุบันทอนดังกล่าวต่อผู้เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม โดยลักษณะของการเปิดเผยควรขึ้นอยู่กับเหตุบันทอนที่เกิดขึ้น	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ <u>ยกเว้น</u> ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ ลายลักษณ์อักษร	การเปิดเผยข้อมูลถึงเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการถูกบั่นทอนความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในข้อจำกัดการปฏิบัติงานตรวจสอบในรายงานผลการตรวจสอบ

1.3 หมวด 1200 ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังเยี่ยงวิชาชีพ

1.3.1 หมวด 1210 ความเชี่ยวชาญเยี่ยงวิชาชีพ

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1210 ความเชี่ยวชาญเยี่ยงวิชาชีพ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมตรวจสอบภายในต้องดำเนินการโดยผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	คุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในจบการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรีด้านการบัญชี และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3.2 หมวด 1220 ความระมัดระวังเชิงวิชาชีพ

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1220 ความระมัดระวังเชิงวิชาชีพ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง และใช้ทักษะเชิงผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ ความสามารถและความสุรอบคอบ อย่างสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตาม ความระมัดระวังเชิงวิชาชีพไม่ได้หมายความว่าจะไม่มีความผิดพลาดใดๆ เกิดขึ้น	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบมากกว่า 3 ปี และยังมีข้อผิดพลาดจากปฏิบัติงานที่ขาดจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.3.3 หมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องแสวงหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	แผนงบประมาณประจำปีในการสนับสนุนการอบรมพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน

1.4 หมวด 1300 โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

1.4.1 หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพต้องมีการประเมินทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบังคับของมาตรฐาน	-

1.4.2 หมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
การประเมินภายในองค์กรต้องประกอบด้วย การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง และการประเมินตนเองเป็นระยะ หรือประเมินโดยบุคคลอื่นภายในองค์กรที่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐาน	-

1.4.3 หมวด 1312 การประเมินภายนอกองค์กร

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1312 การประเมินภายนอกองค์กร

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
การประเมินจากภายนอกองค์กรต้องจัดให้มีขึ้นอย่างน้อยทุก 5 ปีต่อครั้ง โดยผู้ประเมินอิสระหรือคณะผู้ประเมินจากภายนอกองค์กรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมีความเป็นอิสระ	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐาน	-

1.4.4 หมวด 1320 การรายงานผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1320 การรายงานผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐาน	-

1.4.5 หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบ สามารถระบุว่าการตรวจสอบภายในสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ก็ต่อเมื่อผลการประเมินของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพสนับสนุนกับข้อความดังกล่าวจริง	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐาน	-

1.4.6 หมวด 1322 การเปิดเผยข้อมูลการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 1322 การเปิดเผยข้อมูลการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
เมื่อการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับค่านิยมของการตรวจสอบภายใน ประมวลจรรยาบรรณและมาตรฐานส่งผลกระทบต่อขอบเขตหรือการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายใน หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องเปิดเผยถึงการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีที่มีการนำเสนอต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ

2. มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards)

แบ่งออกเป็น 7 หมวดใหญ่ โดยมีเลขรหัสมาตรฐานกำหนดไว้ ซึ่งผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในส่วนของมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ผลปรากฏเป็นดังนี้

2.1 หมวด 2000 การบริหารกิจกรรมการตรวจสอบภายใน

2.1.1 หมวด 2010 การวางแผน

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2010 การวางแผน

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องจัดทำแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยง เพื่อกำหนดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐานอย่างชัดเจน มีเพียงแต่ การนำผลการตรวจสอบปีที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดลำดับกิจกรรมการตรวจสอบ และสถานที่ตั้งของหน่วยรับตรวจ	-

2.1.2 หมวด 2020 การสื่อสารและอนุมัติแผนงานตรวจสอบ

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2020 การสื่อสารและอนุมัติแผนงานตรวจสอบ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารแผนกิจกรรมการตรวจสอบภายในและทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนแผนระหว่างกาลที่มีระดับนัยสำคัญต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการเพื่อสอบถามและอนุมัติ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสื่อสารถึงผลกระทบของข้อจำกัดของทรัพยากรที่จะมีต่อแผนงานด้วย	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	มีการขออนุมัติแผนงานตรวจสอบเป็นประจำทุกปีก่อนเริ่มปีการตรวจสอบใหม่

2.1.3 หมวด 2030 การบริหารทรัพยากร

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2030 การบริหารทรัพยากร

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องมั่นใจว่า ทรัพยากรสำหรับงานตรวจสอบมีความเหมาะสม เพียงพอและสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ บรรลุตามแผนงานที่ได้รับอนุมัติ	สอดคล้องกับข้อบังคับตาม มาตรฐานทุกประการ	ก่อนเริ่มปีการตรวจสอบใน แต่ละปี หัวหน้าผู้ตรวจสอบ ภายในจะมีการประชุมแบ่ง ภาระงานให้แก่ผู้ตรวจสอบ ภายในแต่ละคน พร้อมบันทึก รายงานการประชุม

2.1.4 หมวด 2040 นโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2040 นโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องกำหนดนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับ กิจกรรมการตรวจสอบภายใน	สอดคล้องกับข้อบังคับตาม มาตรฐานทุกประการ	ก่อนเริ่มปีการตรวจสอบใน แต่ละปี หัวหน้าผู้ตรวจสอบ ภายในจะมีการจัดประชุม ชี้แจงนโยบายการตรวจสอบ และวิธีการปฏิบัติงานต่างๆ ที่ จำเป็นต่อการตรวจสอบ พร้อมตอบข้อซักถาม ให้แก่ ผู้ตรวจสอบภายในทุกคน พร้อมบันทึกรายงานการ ประชุม

2.1.5 หมวด 2050 การประสานงาน

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2050 การประสานงาน

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบควรแลกเปลี่ยน สารสนเทศและประสานงานกับผู้ให้บริการด้านการให้ ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาทั้งจากภายในและ ภายนอกองค์กรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าขอบเขตงานที่ ตรวจสอบนั้นครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเหมาะสม แล้วและเพื่อลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน	สอดคล้องกับข้อบังคับตาม มาตรฐานทุกประการ	หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายใน ได้นำแผนงานตรวจสอบ ประจำปี และประเด็นข้อ ค้นพบที่สำคัญ ไปหารือหรือ แจ้งให้ที่ประชุมหัวหน้าฝ่าย และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2.1.6 หมวด 2060 การรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2060 การรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการเป็นระยะๆ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนผลการดำเนินงานตามแผนงานของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน รายงานดังกล่าวต้องระบุถึงประเด็นความเสี่ยงและการควบคุมที่มีนัยสำคัญ รวมถึงความเสี่ยงจากการทุจริต ประเด็นการกำกับดูแล และเรื่องอื่นๆ ที่ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการต้องการทราบหรือร้องขอ	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในมีการนำเสนอผลการตรวจสอบประจำเดือน และขอค้นพบจากการตรวจสอบที่สำคัญต่อประธานมูลนิธิ โครงการหลวง และแจ้งประเด็นที่สำคัญให้หัวหน้าฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

2.1.7 หมวด 2070 ผู้ให้บริการจากภายนอกองค์กรและความรับผิดชอบขององค์กร

ต่อการตรวจสอบภายใน

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2070 ผู้ให้บริการจากภายนอกองค์กรและความรับผิดชอบขององค์กรต่อการตรวจสอบภายใน

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กรณีที่มีการตรวจสอบภายในดำเนินการโดยผู้ให้บริการจากภายนอกองค์กร ผู้ให้บริการจากภายนอกต้องทำให้องค์กรตระหนักว่า องค์กรยังคงมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิผล	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในมีการประชุมหารือเกี่ยวกับขอบเขตงาน ความเสี่ยง และรายละเอียดแผนงานต่างๆ กับผู้ให้บริการจากภายนอก ก่อนลงนามในสัญญาจ้างงาน และกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ เข้าร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบด้วย

2.2 หมวด 2100 ลักษณะของงาน

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดว่ากิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องสามารถประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการควบคุม โดยใช้วิธีการที่เป็นระบบและเป็นระเบียบ

2.2.1 หมวด 2110 การกำกับดูแล

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2110 การกำกับดูแล

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องประเมินและให้คำแนะนำที่เหมาะสมสำหรับการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐาน เนื่องจากมูลนิธิฯ เป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ จึงไม่มีการนำหลักการกำกับดูแลที่ดีมาปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	-

2.2.2 หมวด 2120 การบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2120 การบริหารความเสี่ยง

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องประเมินความมีประสิทธิภาพและมีส่วนช่วยในการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบ่งชี้ของมาตรฐาน เนื่องจากมูลนิธิฯ เป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ จึงไม่มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	-

2.2.3 หมวด 2130 การควบคุม

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2130 การควบคุม

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องช่วยให้องค์กรคงไว้ซึ่งการควบคุมที่มีประสิทธิผล โดยการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบังคับของมาตรฐานครบถ้วน มีเพียง การ ประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการควบคุมเฉพาะกิจกรรมการควบคุม เท่านั้น	รายงานผลการตรวจสอบที่แสดงข้อมูลผลการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของกิจกรรมการควบคุม

2.3 หมวด 2200 การวางแผนการกิจการตรวจสอบ

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดว่าผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำ และบันทึกแผนของแต่ละภารกิจที่รับผิดชอบ รวมถึง วัตถุประสงค์ ขอบเขต เวลาที่ใช้และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อภารกิจนั้นๆ

2.3.1 หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในการวางแผนภารกิจ ผู้ตรวจสอบภายในต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่จะสอบทานและวิธีการที่จะใช้ในการควบคุมผลการดำเนินงานของกิจกรรมนั้น ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของกิจกรรม วัตถุประสงค์ ทรัพยากร และการดำเนินงาน ตลอดจนวิธีการที่จะใช้ในการจัดการกับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ความเพียงพอและความมีประสิทธิภาพของกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของกิจกรรมนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับกรอบปฏิบัติหรือแบบจำลองที่เกี่ยวข้อง และโอกาสที่จะปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมสำหรับกิจกรรมนั้นอย่างมีนัยสำคัญ	ยังไม่มีกระบวนการนี้ตามข้อบังคับของมาตรฐานอย่างชัดเจน มีเพียงแต่ การ นำผลการตรวจสอบปีที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ ในการพิจารณาวางแผน กิจกรรมการตรวจสอบประจำปี	-

2.3.2 หมวด 2210 วัตถุประสงค์ของภารกิจ

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2210 วัตถุประสงค์ของภารกิจ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในแต่ละภารกิจต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	แผนการตรวจสอบภายในประจำปีได้กำหนดวัตถุประสงค์ของภารกิจการตรวจสอบทุกลักษณะ

2.3.3 หมวด 2230 การจัดสรรทรัพยากรสำหรับภารกิจ

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2230 การจัดสรรทรัพยากรสำหรับภารกิจ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องกำหนดทรัพยากรให้เหมาะสมและเพียงพอเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ ตามลักษณะและความยากง่ายของภารกิจ ตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในมีการจัดแผนงบประมาณประจำปีเพื่อสนับสนุนภารกิจ การตรวจสอบ โดยพิจารณาตามลักษณะและความยากง่ายของภารกิจการตรวจสอบ ตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่

2.3.4 หมวด 2240 แผนการปฏิบัติงานตามภารกิจ

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2240 แผนการปฏิบัติงานตามภารกิจ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาและบันทึกแผนการปฏิบัติงานที่จะทำให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	หัวหน้าทีมตรวจสอบแต่ละภารกิจจะจัดทำแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบล่วงหน้า โดยพิจารณาจากการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น ผลการตรวจสอบในปีที่ผ่านมา และมีการชี้แจงและแบ่งขอบเขตการตรวจสอบให้แก่ผู้ตรวจสอบภายในทีม

2.4 หมวด 2300 การปฏิบัติการกิจ

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดว่าผู้ตรวจสอบภายในต้องระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และรวบรวมสารสนเทศให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.4.1 หมวด 2310 การระบุสารสนเทศ

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2310 การระบุสารสนเทศ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องระบุและรวบรวมสารสนเทศที่เพียงพอ น่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	ผู้ตรวจสอบภายในมีการระบุและรวบรวมเอกสารหลักฐานและสารสนเทศอื่นที่จำเป็นต้องได้มาก่อน ขณะและหลังปฏิบัติงานตรวจสอบซึ่งแนบประกอบกระดาดำทำการบันทึกสิ่งที่ตรวจพบเพื่อใช้ในการสรุปผลการตรวจสอบ

2.4.2 หมวด 2320 การวิเคราะห์และประเมินผล

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2320 การวิเคราะห์และประเมินผล

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ข้อสรุปและผลการปฏิบัติการกิจของผู้ตรวจสอบภายในต้องอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์และการประเมินผลที่เหมาะสม	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานทุกประการ	ผู้ตรวจสอบภายในมีการบันทึกผลการปฏิบัติงานตรวจสอบที่ผ่านการวิเคราะห์รายการ ตัวเลข สิ่งแวดล้อม และข้อเท็จจริง รวมถึงมีการประเมินผลหลักฐานประกอบการตรวจสอบอย่างละเอียดลงในกระดาดำทำการบันทึกสิ่งที่ตรวจพบ เพื่อใช้ในการสรุปผลการตรวจสอบ

2.4.3 หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำและรวบรวม สารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนข้อสรุปและผลการ ปฏิบัติการกิจ	ยังไม่สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ ตามมาตรฐานทุกประการ เนื่องจากแบบฟอร์มในปัจจุบัน ไม่ยืดหยุ่นต่อการบันทึก สารสนเทศ	ผู้ตรวจสอบภายในมีการ รวบรวมเอกสารหลักฐานหรือ สารสนเทศอื่นทั้งที่ทำสำเนา จากต้นฉบับของหน่วยรับ ตรวจ และที่ผู้ตรวจสอบ ภายในสร้างขึ้น โดยแนบกับ กระดาษทำการบันทึกสิ่งที่ ตรวจพบ เพื่อใช้ในการ สรุปผลการตรวจสอบ

2.4.4 หมวด 2340 การกำกับดูแลการปฏิบัติการกิจ

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2340 การกำกับดูแลการปฏิบัติการกิจ

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ต้องมีการกำกับดูแลการปฏิบัติการกิจที่เหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าภารกิจได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ ผลงานมีคุณภาพ และผู้ปฏิบัติการกิจมี พัฒนาการที่ดีขึ้น	สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ตาม มาตรฐานทุกประการ	กระบวนการกำกับดูแล การปฏิบัติงานตรวจสอบได้ กำหนดให้มีผู้สอบทานการ ปฏิบัติงานตรวจสอบในแต่ละ ประเด็นโดยหัวหน้าทีม ตรวจสอบ และกำหนดให้มี ผู้สอบทานร่างรายงานผลการ ตรวจสอบและกระดาษทำ การที่เกี่ยวข้องจากหัวหน้า ทีมตรวจสอบทีมอื่น รวมถึง กำหนดให้มีผู้สอบทานร่าง รายงานผลการตรวจสอบจาก หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายใน

2.5 หมวด 2400 การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจ

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดว่าผู้ตรวจสอบภายในต้องสื่อสารผลของการปฏิบัติการกิจ

2.5.1 หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจ

ตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องรวมถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตของภารกิจ ตลอดจนข้อสรุป ข้อเสนอแนะ และแผนการปฏิบัติ	ยังไม่สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ มีเพียง การสื่อสารผลการตรวจสอบที่ระบุถึงขอบเขต ข้อค้นพบแยกตามระดับความเสี่ยง และข้อเสนอแนะ	-

2.5.2 หมวด 2420 คุณภาพของการสื่อสาร

ตารางที่ 34 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2420 คุณภาพของการสื่อสาร

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องมีความถูกต้องเที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	รายงานผลการตรวจสอบ มีการแสดงข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ตามหลักการคุณภาพการสื่อสารที่ดี 7 ประการ

2.5.3 หมวด 2421 ข้อผิดพลาดและสิ่งที่ถูกกละเลย

ตารางที่ 35 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2421 ข้อผิดพลาดและสิ่งที่ถูกกละเลย

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กรณีที่ยังมีรายงานผลการปฏิบัติการกิจที่ได้ส่งไปให้ผู้เกี่ยวข้องมีข้อผิดพลาดหรือมีการละเลยในประเด็นที่สำคัญ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบควรสื่อสารสารสนเทศที่ถูกต้องไปยังผู้ที่เคยได้รับรายงานทุกราย	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	หากพบข้อผิดพลาดของรายงานผลการตรวจสอบ หัวหน้าผู้ตรวจสอบจะเรียก รายงานฉบับเดิมคืนและส่ง รายงานฉบับที่ถูกต้องแล้วไปยังผู้ที่ได้รับรายงานตามที่ตั้งทะเบียนคุมไว้

2.5.4 หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน”

ตารางที่ 36 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน”

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ผู้ตรวจสอบภายในสามารถรายงานว่าการปฏิบัติภารกิจ “ดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน” ได้ ในกรณีที่ผลการประเมินของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพช่วยสนับสนุนตามข้อความนั้น	ยังไม่สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	-

2.5.5 หมวด 2431 การเปิดเผยกรณีปฏิบัติไม่สอดคล้องตามมาตรฐาน

ตารางที่ 37 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2431 การเปิดเผยกรณีปฏิบัติไม่สอดคล้องตามมาตรฐาน

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กรณีปฏิบัติไม่สอดคล้องตาม คำ นิ ย า ม ของ การตรวจสอบภายใน ประมวลจรรยาบรรณ หรือมาตรฐาน มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานใด ๆ ต้องมีการเปิดเผยในรายงานผลการปฏิบัติงาน	สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานทุกประการ	ปัจจุบันการรายงานผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบได้นำมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติใช้ ดังนั้นหากมีเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่เลือกใช้แล้ว จะเปิดเผยข้อมูลเหตุการณ์ หรือผลกระทบต่อการใช้ผลการปฏิบัติงานในรายงานผลการตรวจสอบ เช่น การถูกจำกัดขอบเขตในการปฏิบัติงาน หรือข้อจำกัดในการเข้าถึงสารสนเทศที่มีผลกระทบต่อการรายงานสิ่งที่ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน

2.5.6 หมวด 2440 การเผยแพร่ผลการปฏิบัติการ

ตารางที่ 38 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2440 การเผยแพร่ผลการปฏิบัติการ

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบ ต้องมีการสื่อสาร ผลการปฏิบัติการให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องตาม ความเหมาะสม	สอดคล้องกับข้อบังคับตาม มาตรฐานทุกประการ	1. การสื่อสารผ่านการ จัดทำรายงานผลการ ตรวจสอบ แก่หัวหน้าหน่วย รับตรวจ ผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้าฝ่ายที่กำกับดูแล และ ประธานมูลนิธิโครงการหลวง 2. การสื่อสารผ่านการ ชี้แจงหรือหารือในที่ประชุม หัวหน้าฝ่าย และในที่ประชุม คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ ซึ่งมีการจดบันทึกรายงาน การประชุม

2.5.7 หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม

ตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม

ข้อบังคับตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
การให้ความเห็นในภาพรวมต้องพิจารณาความ คาดหวังของผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการ และผู้มี ส่วนได้เสียขององค์กร ทั้งนี้ ความเห็นดังกล่าวต้องมี สารสนเทศที่เพียงพอ น่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้อง และ เป็นประโยชน์ เพื่อสนับสนุนความเห็นโดยรวม	ยังไม่สอดคล้องกับข้อบังคับ ตามมาตรฐานทุกประการ มีเพียง การให้ความเห็นใน ภาพรวมในรายงานผลการ ตรวจสอบประจำปี ที่ได้จัดทำ และสื่อสารให้ประธานมูลนิธิฯ และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เท่านั้น	รายงานสรุปผลการ ตรวจสอบประจำปี

2.5.8 หมวด 2500 การติดตามผล

ตารางที่ 40 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2500 การติดตามผล

ข้อบกพร่องตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสร้างและรักษาไว้ซึ่งระบบการติดตามการไม่ปฏิบัติตามผลการปฏิบัติงานที่ได้สื่อสารต่อฝ่ายบริหารแล้ว	สอดคล้องกับข้อบกพร่องตามมาตรฐานทุกประการ	1. แผนการปฏิบัติตรวจสอบติดตามการแก้ไขปรับปรุงการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ 2. รายงานผลการตรวจสอบติดตามการแก้ไขปรับปรุงการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ

2.5.9 หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง

ตารางที่ 41 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง

ข้อบกพร่องตามมาตรฐาน	กระบวนการตรวจสอบภายใน ของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน	หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
เมื่อหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบมีความเห็นในระดับความเสี่ยงที่ผู้บริหารยอมรับนั้นอาจจะไม่อยู่ในระดับที่องค์กรจะยอมรับได้ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องหารือกับผู้บริหารระดับสูง หากหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบพิจารณาแล้วว่าเรื่องดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องรายงานต่อคณะกรรมการ	ยังไม่สอดคล้องกับข้อบกพร่องตามมาตรฐานทุกประการ	-

ตารางที่ 42 สรุปผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ข้อบ่งชี้ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน		
	สอดคล้องกับ ข้อบ่งชี้ตาม มาตรฐาน ทุกประการ และ มีหลักฐานเชิง ประจักษ์	สอดคล้องกับ ข้อบ่งชี้ตาม มาตรฐานบางส่วน และต้องมีการ ปรับปรุง	ไม่สอดคล้องกับ ข้อบ่งชี้ตาม มาตรฐาน ทุกประการ และ ต้องมีการปรับปรุง
มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards)			
หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ		✓	
หมวด 1110 ความเป็นอิสระภายในองค์กร	✓		
หมวด 1111 การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรง กับคณะกรรมการ	✓		
หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ	✓		
หมวด 1130 เหตุอันทอนความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม	✓		
หมวด 1210 ความเชี่ยวชาญเชิงวิชาชีพ	✓		
หมวด 1220 ความระมัดระวังเชิงวิชาชีพ	✓		
หมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	✓		
หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกัน และปรับปรุงคุณภาพ			✓
หมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร			✓
หมวด 1312 การประเมินภายนอกองค์กร			✓
หมวด 1320 การรายงานผลของโครงการประกัน และปรับปรุงคุณภาพ			✓
หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน			✓
หมวด 1322 การเปิดเผยข้อมูลการไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐาน	✓		
มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards)			
หมวด 2010 การวางแผน		✓	
หมวด 2020 การสื่อสารและอนุมัติแผนงาน ตรวจสอบ	✓		
หมวด 2030 การบริหารทรัพยากร	✓		
หมวด 2040 นโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน	✓		
หมวด 2050 การประสานงาน	✓		

ตารางที่ 42 สรุปผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล
การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ข้อบังคับตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน	กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ในปัจจุบัน		
	สอดคล้องกับ ข้อบังคับตาม มาตรฐาน ทุกประการ และ มีหลักฐานเชิง ประจักษ์	สอดคล้องกับ ข้อบังคับตาม มาตรฐานบางส่วน และต้องมีการ ปรับปรุง	ไม่สอดคล้องกับ ข้อบังคับตาม มาตรฐาน ทุกประการ และ ต้องมีการปรับปรุง
หมวด 2060 การรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการ	✓		
หมวด 2070 ผู้ให้บริการจากภายนอกองค์กร และความรับผิดชอบขององค์กรต่อการตรวจสอบ ภายใน	✓		
หมวด 2110 การกำกับดูแล			✓
หมวด 2120 การบริหารความเสี่ยง			✓
หมวด 2130 การควบคุม		✓	
หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน			✓
หมวด 2210 วัตถุประสงค์ของภารกิจ	✓		
หมวด 2230 การจัดสรรทรัพยากรสำหรับภารกิจ	✓		
หมวด 2240 แผนการปฏิบัติงานตามภารกิจ	✓		
หมวด 2310 การระบุสารสนเทศ	✓		
หมวด 2320 การวิเคราะห์และประเมินผล	✓		
หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ		✓	
หมวด 2340 การกำกับดูแลการปฏิบัติการกิจ	✓		
หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติ ภารกิจ		✓	
หมวด 2420 คุณภาพของการสื่อสาร	✓		
หมวด 2421 ข้อผิดพลาดและสิ่งที่ถูกละเลย	✓		
หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตาม มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบ ภายใน”			✓
หมวด 2431 การเปิดเผยกรณีปฏิบัติไม่สอดคล้อง ตามมาตรฐาน	✓		
หมวด 2440 การเผยแพร่ผลการปฏิบัติการกิจ	✓		
หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม		✓	
หมวด 2500 การติดตามผล	✓		
หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง			✓
รวม	ผ่าน 25 หมวด	ไม่ผ่าน 16 หมวด	

จากตารางที่ 42 จะเห็นได้ว่า จากผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบัน กับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน พบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันของมูลนิธิโครงการหลวงมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน จำนวน 25 หมวด และไม่สอดคล้อง จำนวน 16 หมวด จากจำนวนทั้งสิ้น 41 หมวด

และพบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในในกลุ่มมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน จำนวน 8 หมวด จากทั้งหมดในกลุ่มนี้ 14 หมวด นอกจากนี้ยังพบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในในกลุ่มมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 17 หมวด จากทั้งหมดในกลุ่มนี้ 27 หมวด

การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

จากผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในข้างต้น สามารถปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในได้แต่อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในบางหมวดยังไม่สามารถปรับปรุงกระบวนการได้ เนื่องจากต้องเกิดผลสัมฤทธิ์จากการนำกระบวนการที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานอย่างน้อย 1 ปี ตามผลการศึกษาต่อไปนี้

1. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในที่ได้ทำได้ที่ จำนวน 10 หมวด ดังนี้

1.1 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ

- 1) หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ
- 2) หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ
- 3) หมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร

1.2 มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

- 1) หมวด 2010 การวางแผน
- 2) หมวด 2130 การควบคุม
- 3) หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน
- 4) หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ
- 5) หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจ
- 6) หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม
- 7) หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง

2. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในที่ต้องรอจากการนำกระบวนการที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 6 หมวด ดังนี้

2.1 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ

- 1) หมวด 1312 การประเมินภายนอกองค์กร
- 2) หมวด 1320 การรายงานผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ
- 3) หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

2.2 มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

- 1) หมวด 2110 การกำกับดูแล
- 2) หมวด 2120 การบริหารความเสี่ยง
- 3) หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน”

1. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ผลการปรับปรุงกระบวนการ เป็นดังนี้

1.1 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ

1) หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานหมวดข้างต้นนี้เป็นการปรับปรุงเนื้อหาในกฎบัตรการตรวจสอบภายในให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากกฎบัตรการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวง มีการปรับปรุงครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2553 ซึ่งมีรายละเอียดของกฎบัตรการตรวจสอบภายในที่ปรับปรุงใหม่ ดังนี้

-ตรามูลนิธิโครงการหลวง-
กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
มูลนิธิโครงการหลวง

ฝ่ายตรวจสอบภายใน มูลนิธิโครงการหลวง ขอยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับปี พ.ศ. 2553 และได้จัดทำกฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับใหม่ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบเขตการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน มูลนิธิโครงการหลวง

คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้คำเชื่อมั่น และการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของมูลนิธิโครงการหลวงให้ดีขึ้น โดยจะช่วยให้มูลนิธิฯ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน หมายถึง มาตรฐานการตรวจสอบภายในสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในที่สถาบันผู้ตรวจสอบภายใน (IIA) ได้ปรับปรุงและประกาศใช้เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานด้านคุณสมบัติ และ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

จรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หมายถึง ประมวลจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ถูกจัดทำและส่งเสริมจรรยาบรรณในวิชาชีพการตรวจสอบภายใน โดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายใน (IIA) ประกอบด้วย หลักการ 4 ประการ และกฎของข้อพึงประพฤติ จำนวน 12 ข้อ เพื่อเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติของผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งในส่วนของการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน ในอันที่จะนำมาซึ่งการให้คำเชื่อมั่นและคำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ และมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. ฝ่ายตรวจสอบภายใน มูลนิธิโครงการหลวง เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการด้านหลักประกันแก่ผู้บริหารของมูลนิธิฯ รวมทั้งให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อจะช่วยให้การดำเนินงานของมูลนิธิฯ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม
2. มูลนิธิโครงการหลวง ไม่มีทัศนคติในการตรวจสอบความไม่ซื่อสัตย์หรือความทุจริตของพนักงาน แต่ต้องการความมั่นใจว่ามีการพัฒนางานอย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

สายการบังคับบัญชา

1. หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน โดยมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง
2. การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปี ให้หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เสนอต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อพิจารณาอนุมัติ
3. หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน รายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง
4. หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เสนอรายงานผลการสอบทานตามแนวทางการตรวจสอบ และประเมินผลต่อคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

อำนาจหน้าที่

1. กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและดำเนินงานด้านต่างๆ ของมูลนิธิฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง
2. ตรวจสอบและให้คำปรึกษาด้านการบริหาร การดำเนินงาน การเงิน การบัญชี และการบริหารพัสดุ และตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของมูลนิธิฯ รวมทั้งโครงการที่ได้รับนโยบายให้ติดตามกำกับดูแลเป็นกรณีพิเศษ
3. ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานและให้คำปรึกษาเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลให้แก่ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน

4. ในการปฏิบัติงาน ฝ่ายตรวจสอบภายใน ไม่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งไม่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหรือแก้ไขกระบวนการ การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน โดยความรับผิดชอบในกระบวนการดังกล่าวเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

ความรับผิดชอบ

1. ฝ่ายตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และให้บรรลุตามแผนงานการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติจากประธานคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง
2. ฝ่ายตรวจสอบภายในต้องประสานงานกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อให้เกิดผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อมูลนิธิฯ
3. ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ ต้องมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ต่อการแก้ไข และปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และรักษาระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

การวางแผนงาน

1. ให้ฝ่ายตรวจสอบภายในเสนอแผนงานการตรวจสอบระยะยาว และตารางเวลาการตรวจสอบประจำปี
2. การพิจารณาแผนงานและลำดับกิจกรรมที่จะตรวจสอบ ให้พิจารณาความเร่งด่วนจากผลของการประเมินความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญ ซึ่งหมายถึง
 - 1) ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้
 - 2) การไม่มีสารสนเทศการควบคุมทางการเงิน และการปฏิบัติงานที่ดี
 - 3) การละเลยการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีการปฏิบัติงานและข้อกำหนดทางกฎหมาย
 - 4) ทรัพย์สินสำคัญสูญหาย หรือเสียหาย
 - 5) การไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพของงาน

สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล

1. ฝ่ายตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล เอกสารหลักฐาน และทรัพย์สินต่างๆ เพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบภายใน
2. ฝ่ายตรวจสอบภายในมีสิทธิในการขอ และได้รับข้อมูลเอกสารหลักฐานที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง รวมทั้งทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบภายใน

ให้ใช้บังคับตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนุมัติโดย.....
ประธานคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง
วันที่.....

2) หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ

การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานหมวดข้างต้นนี้ คือ ฝ่ายตรวจสอบภายในต้องจัดทำข้อเสนอโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ และวงเงินงบประมาณ เป็นกิจกรรมแยกต่างหากจากแผนงานประจำปี เนื่องจากโครงการดังกล่าวต้องอาศัยระยะเวลา และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรายละเอียดในข้อเสนอโครงการ ควรประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

2.1) ชื่อโครงการ: โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

2.2) ผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งจะกำหนดใครก็ได้ในฝ่ายตรวจสอบภายใน ที่มีความพร้อม ในการบริหารโครงการและงบประมาณ ซึ่งควรมีผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ที่ปรึกษา
- ผู้รับผิดชอบโครงการหลัก
- ผู้รับผิดชอบโครงการรอง
- ผู้เข้าร่วมโครงการ

2.3) ระยะเวลาการดำเนินโครงการ ควรกำหนดอย่างน้อย 1 ปี

2.4) หลักการและเหตุผลของการจัดทำโครงการนี้

2.5) วัตถุประสงค์ของโครงการ ควรระบุไว้ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของ มูลนิธิโครงการหลวงมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

2.6) รูปแบบกิจกรรม ควรระบุไว้ การประชุมกลุ่มย่อย การถอดบทเรียน การออกแบบ การนำผลจากการออกแบบไปทดลอง และการติดตามประเมินผล

2.7) เป้าหมาย ผลผลิต และตัวชี้วัด

โครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ตัวชี้วัด	ประเภท	หน่วยนับ	เป้าหมาย
1. จำนวนผู้เข้าร่วม	เชิงปริมาณ	คน	6
2. ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วม	เชิงคุณภาพ	ค่าเฉลี่ย	3.51
3. กระบวนการที่ปรับปรุงแล้วมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน	เชิงคุณภาพ	กระบวนการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน	16

2.8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ ควรระบุไว้ ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

2.9) งบประมาณ ควรระบุโดยละเอียดทั้งรายการและจำนวนเงิน เพื่อให้ทราบต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงจากกิจกรรมโครงการนี้

2.10) ปัญหาและอุปสรรค

2.11) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

3) หมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร

การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานหมวดข้างต้นนี้ คือ ฝ่ายตรวจสอบภายในต้องจัดทำการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายในจากภายใน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับประเมินผล ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะทำให้ทราบว่า ระดับคุณภาพในการ

ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามกฎบัตรการตรวจสอบภายใน นโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ระดับของควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงงาน ซึ่งวิธีประเมินภายในองค์กรที่นิยมใช้ตามที่อุษณา ภัทรมนตรี (2558) ได้เผยแพร่ไว้ คือ การใช้แบบสอบถาม และการสำรวจความเห็นจากหน่วยรับตรวจ

3.1) การใช้แบบสอบถาม

ฝ่ายตรวจสอบภายในควรกำหนดให้มีการนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตรวจสอบภายในแต่ละคนประเมินตนเอง (Self-Assessment) และใช้แบบสอบถามแบบเดียวกันให้ผู้ตรวจสอบภายในที่มีระดับตำแหน่งสูงกว่า หรือมีประสบการณ์ทำงานมากกว่าเป็นผู้ประเมินผู้ตรวจสอบภายในรายอื่นที่ไม่ใช่ตนเอง (Peer review) เป็นระยะๆ อย่างน้อยทุก 6 เดือน ตามรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ทั้งนี้ระดับการประเมินจะถูกกำหนดเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าคะแนน	ระดับความพอใจ
5	พอใจมากที่สุด
4	พอใจมาก
3	พอใจปานกลาง
2	พอใจน้อย
1	พอใจน้อยที่สุด

ซึ่งการกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (คุณทลี เวชสาร, 2546) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

แบบสอบถามการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน () การประเมินตนเอง () การประเมินแบบ Peer review		ประจำปีงบประมาณ				
รายการ		ระดับความพอใจ				
		5	4	3	2	1
1. ความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม						
1	การจัดโครงสร้างหน่วยงานตรวจสอบภายในทำให้การปฏิบัติงานเป็นอิสระ เช่น สายการบังคับบัญชาขึ้นตรงกับคณะกรรมการหรือฝ่ายบริหารระดับสูง ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในมีสถานภาพสูงทัดเทียมกับตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานสำคัญในมูลนิธิฯ เป็นต้น					
2	ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างเที่ยงธรรม และไม่ถูกจำกัดขอบเขตอย่างมีสาระสำคัญ					
3	ฝ่ายตรวจสอบภายในมีวิธีการรายงานและความถี่ในการสื่อสารโดยตรงต่อผู้บริหารระดับสูง					
4	ฝ่ายตรวจสอบภายในมีช่องทางการสื่อสารโดยตรงต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ ในกรณีที่พบรายการขัดแย้งของผลประโยชน์ และสัญญาณเตือนภัยการทุจริต					
5	กฎบัตรการตรวจสอบภายในช่วยให้ท่านสามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระและเที่ยงธรรม					
2. ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังแห่งวิชาชีพ						
6	การมอบหมายงานให้ผู้ตรวจสอบภายในได้ผ่านการพิจารณาด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะ และภูมิหลังที่เหมาะสม					
7	การปฏิบัติงานตรวจสอบแต่ละภารกิจ ประกอบด้วย คณะผู้ตรวจสอบที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน					
8	ผู้ตรวจสอบภายในทุกท่านทราบเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน และภารกิจตรวจสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบที่กำหนดไว้					
9	วิธีการกำกับควบคุมสอบทานงานของภารกิจตรวจสอบแต่ละครั้งมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
10	การปฏิบัติงานตรวจสอบแต่ละภารกิจได้มีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดสิ่งที่ผิดปกติ หรือตัวชี้วัดการทุจริตด้วยความระมัดระวังรอบคอบเพียงพอประกอบวิชาชีพ					
11	ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง					
12	มีการบันทึกจำนวนชั่วโมง และหลักสูตรการอบรมไว้เป็นหลักฐานอย่างเป็นระบบ					

แบบสอบถามการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน () การประเมินตนเอง () การประเมินแบบ Peer review		ประจำปีงบประมาณ				
รายการ		ระดับความพอใจ				
		5	4	3	2	1
3. ขอบเขตการปฏิบัติงาน						
13	ลักษณะงานตรวจสอบภายในของมูลนิธิฯ ได้ครอบคลุมการประเมินการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุม รวมถึงการให้คำปรึกษาในเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและเพิ่มมูลค่าให้กับมูลนิธิฯ					
14	ขอบเขตได้ครอบคลุมการตรวจสอบด้านความถูกต้อง เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติงาน รวมทั้งวิธีการควบคุมในการบันทึก ประมวลผล วัตถุประสงค์ การจัดประเภท และหลักฐานประกอบต่างๆ					
15	ขอบเขตได้ครอบคลุมการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อกำหนดที่สำคัญต่อมูลนิธิฯ					
16	ขอบเขตได้ครอบคลุมการตรวจสอบด้านการรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สิน และความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน					
17	ขอบเขตได้ครอบคลุมการตรวจสอบด้านการใช้ทรัพยากรของมูลนิธิฯ ด้วยความประหยัดและมีประสิทธิภาพ					
18	ขอบเขตได้ครอบคลุมการตรวจสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในโครงการสำคัญ เช่น การเปรียบเทียบผลงานจริงว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่					
4. การประกันคุณภาพและแผนการปรับปรุง						
19	มีการควบคุมและสอบทานการปฏิบัติงานตรวจสอบทุกขั้นตอนตามสายการบังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด					
20	มีการประเมินผลของกิจกรรมการตรวจสอบภายในทุกกิจกรรม และการประเมินผลตามงวดเวลา เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง หรือการผลัดการประเมินผลงานแบบ Peer review เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจสอบภายในทุกคนมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างทัดเทียมกัน					
21	มีการประเมินผลคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานจากบุคคลภายนอก อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการรายงานผลการประเมินนั้นต่อคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง					
22	มีการเปิดเผยข้อมูลการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือจรรยาบรรณในกรณีที่มีผลกระทบที่สำคัญต่อมูลนิธิฯ ไปยังคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง					
23	มีการสำรวจความพึงพอใจในคุณภาพการปฏิบัติงานจากหน่วยรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ และได้นำผลสำรวจนั้นมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพงาน					

แบบสอบถามการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน () การประเมินตนเอง () การประเมินแบบ Peer review		ประจำปีงบประมาณ				
รายการ		ระดับความพอใจ				
		5	4	3	2	1
5. การบริหารกิจกรรมการตรวจสอบภายใน						
24	การวางแผนกลยุทธ์และการให้บริการให้คำปรึกษาที่สำคัญ มีการพิจารณาให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายความสำเร็จ และความเสี่ยงของมูลนิธิฯ					
25	การวางแผนการตรวจสอบระยะยาว และแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปี ได้กำหนดลำดับความสำคัญและความถี่ในการตรวจสอบตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งมีการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
26	ในกรณีมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานระหว่างปี หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในมีการรายงานการเปลี่ยนแปลงแผนการปฏิบัติงานระหว่างปี พร้อมชี้แจงเหตุผล เสนอต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ พิจารณานุมัติ					
27	หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในได้กำหนดนโยบายและวิธีการตรวจสอบ หรือมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน					
28	มีการกำหนดตัววัดผลเพื่อประเมินคุณสมบัติและการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน หรือฝ่ายตรวจสอบภายใน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม เป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น จำนวนงานเสร็จตามแผน การบริหารงานเป็นไปตามแผนงบประมาณที่กำหนดไว้ ระดับความพึงพอใจของผู้รับการตรวจ ระดับความถี่ริเริ่มใหม่ ระดับเทคโนโลยีที่ใช้ในงานตรวจสอบ ระดับความรู้ที่ได้รับจากพัฒนาตนเอง เป็นต้น					
6. การวางแผนการปฏิบัติงาน						
29	กระบวนการวางแผนตรวจสอบเกิดขึ้นจากการใช้ผลของการประเมินความเสี่ยง และการพิจารณาจากผลการตรวจสอบในอดีต รวมถึงการคำนึงถึงความซับซ้อนในงานตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี					
30	แผนงานตรวจสอบได้ระบุวิธีการตรวจสอบที่เพียงพอ เพื่อให้ได้หลักฐานการตรวจสอบตามวัตถุประสงค์การตรวจสอบที่กำหนดไว้					
31	ผู้ตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตามแผนงานตรวจสอบ มีการจัดทำและสอบทานกระดาษทำการว่าเป็นไปตามแผนงาน และได้หลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสมแล้ว					
32	มีการกำหนดวิธีการควบคุมการเข้าถึงและการเก็บรักษากระดาษทำการและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผยทุกกรณีได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน หรือประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ					

แบบสอบถามการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน		ประจำปีงบประมาณ					
() การประเมินตนเอง () การประเมินแบบ Peer review							
รายการ		ระดับความพอใจ					
		5	4	3	2	1	
7. การสื่อสารการรายงานผลและการติดตามผล							
33	มีการสื่อสารผลการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อหาข้อสรุปและหาวิธีแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน และการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเป็นไปอย่างทันกาลต่อผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง						
34	มีการสื่อสารและรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการมูลนิธิฯ และผู้บริหารระดับสูงอย่างทันกาล หรือตามงวดเวลาที่กำหนด ซึ่งรายงานรวมถึง ผลตามแผนงานตรวจสอบ ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และการควบคุมภายใน						
35	การเผยแพร่ผลการตรวจสอบไปยังบุคคลภายนอกมูลนิธิฯ ได้ทำตามนโยบายและได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน และประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ ตามลำดับก่อนเสมอ						
36	มีกระบวนการที่ใช้ในการติดตามผล และสร้างความมั่นใจว่าวิธีการแก้ไขของผู้บริหารและหน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพ หรือมีเหตุผลที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดยไม่แก้ไข โดยเป็นที่ยอมรับต่อคณะกรรมการมูลนิธิฯโครงการหลวง						

3.2) การใช้แบบสอบถาม

ฝ่ายตรวจสอบภายในควรกำหนดให้มีการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริหารและพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ได้รับการตรวจสอบ หลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงานตรวจสอบแต่ละงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบ ตามรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ทั้งนี้ระดับการประเมินจะถูกกำหนดเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าคะแนน	ระดับความพอใจ
5	พอใจมากที่สุด
4	พอใจมาก
3	พอใจปานกลาง
2	พอใจน้อย
1	พอใจน้อยที่สุด

ซึ่งการกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (คุณทลี เวชสาร, 2546) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

แบบสอบถามความคิดเห็นของหน่วยรับตรวจ		ประจำปี				
ชื่อหน่วยรับตรวจ:		เลขที่ออกตรวจ				
กรุณา ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบ และกรุณาส่งกลับมายังฝ่ายตรวจสอบภายใน ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ						
ประเด็นในการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความชัดเจนในการสื่อสาร การแจ้งเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การตรวจสอบ ตั้งแต่เริ่มต้นงานตรวจสอบ					
2	การตรวจสอบได้ครอบคลุมการควบคุมข้อมูลหลักทั้งทางการเงินและการปฏิบัติที่สำคัญ					
3	การแจ้งความคืบหน้า ความเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบในระหว่างการตรวจสอบ					
4	ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้กับผลการตรวจสอบที่ได้รับ					
5	การจัดทำหรือความพยายามที่จะจัดทำรายงานผลการตรวจสอบให้ทันกาล เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขงานของท่าน					
6	ความชัดเจนถูกต้องของผลการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบ					
7	หน่วยงานของท่านได้มีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะของผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะเหล่านั้นมีเหมาะสมแล้ว					
8	ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการตรวจสอบ					
9	ความคิดเห็นอื่นๆ ของท่านในการปรับปรุงคุณภาพงานของฝ่ายตรวจสอบภายในในอนาคต					

1.2 มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

1) หมวด 2010 การวางแผน

มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดให้มีการวางแผนการตรวจสอบจากการประเมินความเสี่ยง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยการวางแผนการตรวจสอบตามหลักการประเมินความเสี่ยง ซึ่งฝ่ายตรวจสอบภายในควรกำหนดขั้นตอนการวางแผน ดังนี้

1.1) การกำหนดประชากรตรวจสอบ

หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดประชากรตรวจสอบของมูลนิธิโครงการหลวง ซึ่งหมายถึง การพิจารณากิจกรรมทั้งหมดของมูลนิธิ ที่ควรได้รับการตรวจสอบ เนื่องจากกิจกรรมเหล่านั้นมีโอกาสและเกิดความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของมูลนิธิโครงการหลวง

ผลการศึกษา พบว่า ฝ่ายตรวจสอบภายในได้กำหนดประชากรตรวจสอบจากกิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิโครงการหลวง รวม 110 กิจกรรม เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงและกำหนดกิจกรรมที่ควรต้องตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยมีหลักเกณฑ์ที่พิจารณาจากกระบวนการดำเนินงานหลัก (Business process) ระดับผลกระทบจากความเสี่ยงต่อวัตถุประสงค์มูลนิธิ (Risk Level) สถานที่ตั้ง (Location) ขนาดของกิจกรรม (Size) ดังภาพดังต่อไปนี้

Business Processes	Sizes	Risk levels	Locations			
กระบวนการปฏิบัติงาน	ใหญ่	มาก	สำนักงานใหญ่	โรงงาน	พันธมิตรผู้ใหญ่	รายได้สุทธิ
	กลาง	น้อย				
	เล็ก					
กระบวนการบริหารและสนับสนุน	ใหญ่	มาก				
	กลาง	น้อย				
	เล็ก					
โครงการ	ใหญ่	มาก				
	กลาง	น้อย				
	เล็ก					

ภาพที่ 1 หลักเกณฑ์การกำหนดประชากรตรวจสอบ

ตารางที่ 43 ประชากรตรวจสอบของมูลนิธิโครงการหลวง

ประชากรตรวจสอบ			
สำนักงานใหญ่	โรงงาน	ศูนย์ต้นทุน	ศูนย์กำไร
งานการเงิน	โรงคัดบรรจุเชียงใหม่	สถานี อ่างาง	งานจำหน่ายเชียงใหม่
งานบัญชี	โรงคัดบรรจุกรุงเทพ	สถานี อินทนนท์	งานจำหน่ายกรุงเทพ
งานพัฒนาและส่งเสริมผัก	โรงงานแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์	สถานี ปางดะ	ศูนย์ฯ อ่างาง
งานพัฒนาและส่งเสริมอารักขาพืช	โรงงานดอกไม้แห้ง	สถานี แม่หลอด	ศูนย์ฯ อินทนนท์
งานจัดซื้อ		สถานี พืชปลอดโรค	ศูนย์ฯ แม่แฮ
งานพัสดุ			ศูนย์ฯ หนองหอย
งานสารสนเทศ			ศูนย์ฯ หุ่นหลวง
งานวิจัยและศึกษาดูงาน			ศูนย์ฯ ขุนวาง
งานเก็บรักษาพันธุ์พืช			ศูนย์ฯ แม่โถ
หน่วยรักษาพันธุ์พืช			ศูนย์ฯ ห้วยลึก
หน่วยฐานข้อมูล			ศูนย์ฯ แม่ปูนหลวง
งานทดสอบและพัฒนาพืชผัก			ศูนย์ฯ ปางดะ
งานพัฒนาและส่งเสริมพืชไร่			ศูนย์พัฒนาพืชผัก

ตารางที่ 43 ประชากรตรวจสอบของมูลนิธิโครงการหลวง

ประชากรตรวจสอบ			
สำนักงานใหญ่	โรงงาน	ศูนย์ต้นทุน	ศูนย์กำไร
งานพัฒนาและส่งเสริมสมุนไพร			โครงการดอกไม้แห้ง
งานพัฒนาและส่งเสริมไม้ผล			ศูนย์ฯ ห้วยโป่ง
งานพัฒนาและส่งเสริมพืชเครื่องดื่ม			ศูนย์ฯ แก่น้อย
งานพัฒนาและส่งเสริมป่าไม้			ศูนย์ฯ ตีนตอก
งานพัฒนาและส่งเสริมไม้ดอก			ศูนย์ฯ แม่สะปोक
งานพัฒนาและส่งเสริมปศุสัตว์			ศูนย์ฯ วัดจันทร์
งานพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุข			ศูนย์ฯ ปังค่า
งานพัฒนาสังคม			ศูนย์ฯ แม่สะเรียง
งานพัฒนาและส่งเสริมเห็ด			ศูนย์ฯ ป่าเมี่ยง
การพัฒนาทดสอบและผลิตเห็ด			ศูนย์ฯ แม่ทาเหนือ
เขตหนาว			ศูนย์ฯ หมอกจ้าม
			ศูนย์ฯ ปางอุ๋ง
			ศูนย์วิเคราะห์สารพิษตกค้าง
			ศูนย์ฯ หุ่นเจียง
			ศูนย์ฯ ม่อนเงาะ
			ศูนย์ฯ หุ่นเรา
			ศูนย์ฯ ห้วยส้มป่อย
			ศูนย์ฯ หนองเขียว
			ศูนย์ฯ แม่แพะ
			ศูนย์ฯ แม่ลาน้อย
			ศูนย์ฯ แม่สาใหม่
			ศูนย์ฯ แม่หลอด
			ศูนย์ฯ ห้วยน้ำริน
			ศูนย์ฯ พระบาทห้วยต้ม
			ศูนย์ฯ ห้วยเสี้ยว
			ศูนย์ฯ สะโงะ
			ศูนย์ฯ ห้วยน้ำขุ่น
			ศูนย์ฯ ผาตั้ง
			ศูนย์ฯ ห้วยแล้ง
			ศูนย์ฯ ขุนแปะ
			กลุ่มโครงการ:
			จุดท่องเที่ยวม่อนแจ่ม
			ห้วยลึก
			การผลิตเห็ดขุนวาง
			โรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนม
			ท่องเที่ยวโครงการหลวงตีนตก
			ร้านอาหารดี อร์อย
			กองทุนอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกร
			ผลิตฟางเลนอบชีสเพื่อการค้า

ตารางที่ 43 ประชากรตรวจสอบของมูลนิธิโครงการหลวง

ประชากรตรวจสอบ			
สำนักงานใหญ่	โรงงาน	ศูนย์ต้นทุน	ศูนย์กำไร
			จัดตั้งโรงผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
			จุดท่องเที่ยว ศูนย์ฯ หนองเขียว
			ข้าวดอยข้อมมือ
			ประมง
			งานบริการขนส่ง
			งานพัฒนาผักใหม่ (อ่างช้าง)
			งานพัฒนาผักใหม่ (อินทนนท์)
			งานพัฒนาผักใหม่ (หนองหอย)
			อ่างช้าง
			ชา - อ่างช้าง
			สวนกุหลาบหลวงศูนย์ฯ หุ่นเรียง
			ผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพร
			หัตถกรรม
			เงินทุนอ่างช้าง 2 - สมุนไพร
			บัญชีโครงการอินทนนท์ 1
			ศูนย์สาธิตการใช้ไม้
			กาแฟอราบิก้า
			พัฒนาปศุสัตว์
			แปรรูปผลผลิตบัว (สุราถัน)
			การเพาะเลี้ยงกุ้งก้าม
			ปุ๋ยอินทรีย์และไฮโดรโปนิกส์
			ท่องเที่ยว ในพื้นที่โครงการหลวง
			ผลิตน้ำดื่มเพื่อการค้า (หนองหอย)
			ผลิตน้ำดื่มเพื่อการค้า (อ่างช้าง)
			การผลิตชาจีน
			สโมสรมะเหมือด

จากตารางที่ 43 พบว่า ประชากรตรวจสอบสามารถจัดกลุ่มแบ่งตามลักษณะกิจกรรมและสถานที่ตั้ง คือ ประชากรตรวจสอบสำนักงานใหญ่ 23 กิจกรรม โรงงาน 4 กิจกรรม ศูนย์ต้นทุน 5 กิจกรรม และศูนย์กำไร 78 กิจกรรม

ทั้งนี้ประชากรตรวจสอบที่จะคัดเลือกไปทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อการตรวจสอบนั้น จะคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมที่น่าจะมีระดับผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ ในระดับ มาก หากกิจกรรมนั้นมีความเสี่ยงเกิดขึ้น ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 110 กิจกรรม ดังตารางถัดไป

1.2) การประเมินความเสี่ยงเพื่อใช้ในการวางแผนการตรวจสอบ และการจัดลำดับการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการใช้ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factors Approach) ตามเอกสารแนะนำของ IIA (PA. 2010 – 2.3); McNamee (2004) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง เพื่อการตรวจสอบสำหรับประชากรตรวจสอบที่คัดเลือก ซึ่งปัจจัยความเสี่ยง ระดับ และค่าถ่วงน้ำหนัก ที่นำมาใช้เป็นโมเดลความเสี่ยงในการตรวจสอบ และจัดลำดับกิจกรรมที่ต้องตรวจสอบ มีดังนี้

ปัจจัยความเสี่ยง	ระดับและคำอธิบาย	ค่าถ่วงน้ำหนัก
ปัจจัยภายนอก (ความเสี่ยงตามลักษณะงาน)		
1. จำนวนสินทรัพย์เสี่ยง	1. น้อยกว่า 1 ล้าน 2. 1 ล้าน - 10 ล้าน 3. มากกว่า 10 ล้าน	10
2. ความซับซ้อน	1. กระบวนการง่าย เป็นลักษณะงาน Routines 2. กระบวนการเดียวแต่หลายขั้นตอนและใช้คนจำนวนมาก 3. กระบวนการเกี่ยวข้องกันหลายกระบวนการ และใช้คนจำนวนมาก	10
3. ท่าเลที่ตั้ง	1. ใกล้สำนักงานใหญ่ 2. อยู่ในจังหวัดรอบสำนักงานใหญ่ 3. อยู่กระจายในประเทศ	10
ปัจจัยภายใน (ความเสี่ยงจากการควบคุม)		
4. ประสิทธิภาพของการควบคุม	1. ไม่พบจุดอ่อนในการควบคุมหรือการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา 2. พบจุดอ่อนในการควบคุมหรือสัญญาณเตือนภัย แต่ไม่มีผลกระทบสำคัญในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา 3. พบการทุจริตหรือพบจุดอ่อนสำคัญในการควบคุมในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา	20
5. การเปลี่ยนแปลงการบริหาร กระบวนการปฏิบัติงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในรอบ 12 เดือน 2. มีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนที่สำคัญในรอบ 12 เดือน 3. มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในรอบ 12 เดือน	20
ปัจจัยอื่น		
6. ความสนใจของผู้บริหารหรือคณะกรรมการ	1. ไม่มี 2. มีจากบางคน 3. มีเป็นพิเศษหรือมติคณะกรรมการ	20
7. ระยะการตรวจสอบครั้งสุดท้าย	1. ไม่เกิน 12 เดือน 2. 13 - 24 เดือน 3. 24 เดือนขึ้นไป	10
รวม		100

การแปลค่าคะแนน

1. ค่าคะแนนรวม < 150 = ความเสี่ยงต่ำ กำหนดเป็น ตรวจปีเว้นสองปี
2. ค่าคะแนนรวม 150 - 240 = ความเสี่ยงปานกลาง กำหนดเป็น ตรวจปีเว้นปี
3. ค่าคะแนนรวม > 240 = ความเสี่ยงสูง กำหนดเป็น ตรวจทุกปี

ซึ่งผลจากการประเมินตามโมเดลความเสี่ยงดังกล่าว ได้กิจกรรมแยกตามกลุ่มระดับความเสี่ยง ดังนี้

ตารางที่ 44 ผลจากการประเมินตามโมเดลความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	ค่าคะแนน (300 คะแนน)	ค่าความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย = 5)	แผนการตรวจสอบ 3 ปี		
				2560	2561	2562
1	ประมง	250	4.17	1	1	
2	โครงการดอกไม้แห้ง	250	4.17	1	1	
3	หัตถกรรม	250	4.17	1	1	
4	สวนกุหลาบหลวงศูนย์ฯ พุ่งเริง	250	4.17	1	1	
5	จัดตั้งโรงผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช	250	4.17	1	1	
6	การเพาะเลี้ยงกุ้งก้าม	250	4.17	1	1	
7	การพัฒนาทดสอบและผลิตเห็ดเขตหนาว	250	4.17	1	1	
8	ผลิตน้ำดื่มเพื่อการค้า(หนองหอย)	250	4.17	1	1	
9	ศูนย์ฯ ขุนแปะ	230	3.83	1	1	
10	ศูนย์ฯ ห้วยโป่ง	200	3.33	1		1
11	ศูนย์ฯ ปังคำ	200	3.33	1		1
12	งานสารสนเทศ	200	3.33		1	
13	ร้านอาหารดี อร่อย	200	3.33		1	
14	ผลิตน้ำดื่มเพื่อการค้า(อ่างช้าง)	200	3.33		1	
15	โรงคัดบรรจุกรุงเทพ	190	3.17	1		1
16	สถานีฯ อินทนนท์	190	3.17	1		1
17	ศูนย์ฯ แก่น้อย	190	3.17		1	
18	ศูนย์ฯ ห้วยน้ำขุ่น	190	3.17		1	
19	งานจัดซื้อ	190	3.17	1		1
20	ศูนย์ฯ อินทนนท์	180	3.00	1		1
21	โรงงานดอกไม้แห้ง	180	3.00		1	
22	ศูนย์ฯ แม่สะเรียง	180	3.00	1		1
23	ศูนย์ฯ หมอกจำม	180	3.00		1	
24	ศูนย์ฯ พุ่งเริง	180	3.00		1	
25	ศูนย์ฯ ห้วยน้ำริน	180	3.00		1	
26	ศูนย์ฯ พระบาทห้วยต้ม	180	3.00		1	
27	ศูนย์ฯ สะโงะ	180	3.00		1	
28	งานการเงิน	180	3.00	1		1
29	งานบัญชี	180	3.00	1		1
30	โรงคัดบรรจุเชียงใหม่	170	2.83	1		1
31	สถานีฯ อ่างช้าง	170	2.83	1		1
32	สถานีฯ ปางตะ	170	2.83	1		1
33	งานจำหน่ายกรุงเทพ	170	2.83	1		1
34	ศูนย์ฯ อ่างช้าง	170	2.83	1		1
35	ศูนย์ฯ แม่แฮ	170	2.83	1		1

ตารางที่ 44 ผลจากการประเมินตามโมเดลความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	ค่าคะแนน (300 คะแนน)	ค่าความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย = 5)	แผนการตรวจสอบ 3 ปี		
				2560	2561	2562
36	ศูนย์ฯ หนองหอย	170	2.83	1		1
37	ศูนย์ฯ ห้วยหลวง	170	2.83	1		1
38	ศูนย์ฯ ขุนวาง	170	2.83	1		1
39	ศูนย์ฯ แม่โถ	170	2.83		1	
40	ศูนย์ฯ ห้วยลึก	170	2.83	1		1
41	ศูนย์ฯ แม่ปุนหลวง	170	2.83		1	
42	ศูนย์ฯ ปางตะ	170	2.83	1		1
43	ศูนย์ฯ วัดจันทร์	170	2.83	1		1
44	ศูนย์ฯ ป่าเมี่ยง	170	2.83	1		1
45	ศูนย์ฯ แม่ทาเหนือ	170	2.83	1		1
46	ศูนย์ฯ ปางอุ้ง	170	2.83		1	
47	ศูนย์ฯ ม่อนเงาะ	170	2.83		1	
48	ศูนย์ฯ ห้วยส้มป่อย	170	2.83	1		1
49	ศูนย์ฯ หนองเขียว	170	2.83	1		1
50	ศูนย์ฯ แม่ลาน้อย	170	2.83		1	
51	ศูนย์ฯ แม่หลอด	170	2.83	1		1
52	ศูนย์ฯ ผาตั้ง	170	2.83		1	
53	ศูนย์ฯ ห้วยแล้ง	170	2.83		1	
54	งานพัสดุ	170	2.83	1		1
55	ชา - อ่างช้าง	170	2.83		1	
56	โรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนม	170	2.83		1	
57	ห้วยลึก	170	2.83	1		1
58	กองทุนอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกร	170	2.83	1		1
59	กองทุนปุ๋ยอินทรีย์และไฮโดรโปนิกส์	170	2.83	1		1
60	ศูนย์ฯ ตีนตลก	160	2.67	1		1
61	ศูนย์ฯ ห้วยเรา	160	2.67	1		1
62	ศูนย์ฯ แม่แพะ	160	2.67		1	
63	ศูนย์ฯ แม่สาใหม่	160	2.67	1		1
64	งานพัฒนาและส่งเสริมอารักขาพืช	160	2.67		1	
65	งานจำหน่ายเชียงใหม่	150	2.50	1		1
66	ศูนย์ฯ แม่สะป๊อก	150	2.50		1	
67	ศูนย์ฯ ห้วยเสี้ยว	150	2.50		1	
68	ศูนย์สาธิตการใช้ไม้(Wood vinegar)	150	2.50		1	
69	งานพัฒนาผักใหม่ (ศูนย์พัฒนาฯ หนองหอย)	150	2.50		1	
70	งานพัฒนาผักใหม่ (สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง)	150	2.50		1	
71	จุดท่องเที่ยว ศูนย์ฯ หนองเขียว	150	2.50		1	
72	เงินทุนอ่างช้าง 2 - สมุนไพร	150	2.50		1	
73	พัฒนาปศุสัตว์	150	2.50		1	
74	โรงงานแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์	150	2.50	1		1
75	สถานีฯ แม่หลอด	140	2.33		1	
76	สถานีฯ พืชปลอดโรค	140	2.33		1	
77	งานพัฒนาและส่งเสริมผัก	140	2.33		1	
78	งานวิจัยและศึกษาดูงาน	140	2.33		1	

ตารางที่ 44 ผลจากการประเมินตามโมเดลความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	ค่าคะแนน (300 คะแนน)	ค่าความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย = 5)	แผนการตรวจสอบ 3 ปี		
				2560	2561	2562
79	งานพัฒนาและส่งเสริมสมุนไพร	140	2.33		1	
80	งานพัฒนาและส่งเสริมไม้ผล	140	2.33		1	
81	งานพัฒนาและส่งเสริมพืชเครื่องดื่ม	140	2.33		1	
82	งานพัฒนาและส่งเสริมป่าไม้	140	2.33		1	
83	งานพัฒนาและส่งเสริมไม้ดอก	140	2.33		1	
84	งานพัฒนาและส่งเสริมปศุสัตว์	140	2.33		1	
85	งานพัฒนาและส่งเสริมเห็ด	140	2.33		1	
86	ศูนย์พัฒนาพืชผัก	130	2.17			1
87	งานพัฒนาและส่งเสริมพืชไร่	130	2.17			1
88	งานเก็บรักษาพันธุ์พืช	120	2.00			1
89	หน่วยรักษาพันธุ์พืช	120	2.00			1
90	หน่วยฐานข้อมูล	120	2.00			1
91	งานทดสอบและพัฒนาพืชผัก	120	2.00			1
92	งานพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุข	120	2.00			1
93	งานพัฒนาสังคม	120	2.00			1
94	ศูนย์วิเคราะห์สารพิษตกค้าง	110	1.83			1
95	แม่หลอด	110	1.83			1
96	ส่งเสริมพัฒนาและทดสอบการผลิตเห็ดขุนวาง	110	1.83			1
97	แปรรูปผลผลิตบ๊วย(สุรากลับ)	110	1.83			1
98	ข้าวคดยอ้อมมือ	110	1.83			1
99	งานพัฒนาผักใหม่ (สถานีวิจัยฯ อินทนนท์)	100	1.67			
100	งานพัฒนาและส่งเสริมการผลิตชาจีน	100	1.67			
101	ท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง	100	1.67			
102	ผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพร	100	1.67			
103	จุดท่องเที่ยวม่อนแจ่ม (หนองหอย)	100	1.67			
104	ท่องเที่ยวโครงการหลวงตีนตก	100	1.67			
105	กาแฟอราบิก้า	100	1.67			
106	งานบริการขนส่ง	100	1.67			
107	บัญชีโครงการอินทนนท์ 1	100	1.67			
108	อ่างช้าง	100	1.67			
รวม				44	50	48

จากตารางที่ 44 พบว่า กิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับสูง มีจำนวน 8 กิจกรรม มีค่าคะแนนมากกว่า 240 คะแนน กิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับปานกลาง มีจำนวน 65 กิจกรรม มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 150 – 240 คะแนน และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับต่ำ มีจำนวน 34 กิจกรรม มีค่าคะแนนน้อยกว่า 150 คะแนน นอกจากนี้ยังพบว่า หน่วยรับตรวจที่ต้องได้รับการตรวจสอบในปีแรก มีจำนวน 44 หน่วยรับตรวจ ปีที่ 2 จำนวน 50 หน่วยรับตรวจ และปีที่ 3 จำนวน 48 หน่วยรับตรวจ แต่อย่างไรก็ตามฝ่ายตรวจสอบภายในจะต้องทำการประเมินความเสี่ยงอีกครั้งเมื่อขึ้นรอบปีใหม่ เนื่องจากระดับความเสี่ยงอาจมีระดับที่เปลี่ยนแปลงไป

2) หมวด 2130 การควบคุม

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดให้ต้องมีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างมั่นเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นฝ่ายตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้ประเมินควรจัดให้มีกระบวนการประเมินการควบคุมภายในตามองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในของ COSO 2013 ซึ่งเป็นหลักการควบคุมภายในที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ โดยสิ่งที่ฝ่ายตรวจสอบภายในต้องพิจารณาเงื่อนไขในการประเมินการควบคุมภายในของมูลนิธิโครงการหลวง อยู่ 2 ประการ คือ

1. องค์ประกอบการควบคุมทั้ง 5 องค์ประกอบ และหลักการย่อย 17 หลักการ ภายใต้แต่ละองค์ประกอบ ต้องมีอยู่จริง (Present) และ

2. องค์ประกอบการควบคุมทั้ง 5 องค์ประกอบ และหลักการย่อย 17 หลักการ ภายใต้แต่ละองค์ประกอบ ต้องทำหน้าที่ได้จริง (Functioning)

รวมถึงองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบต้องทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อช่วยลดข้อบกพร่องร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละองค์ประกอบด้วย ซึ่งองค์ประกอบ และหลักการย่อยของการควบคุมภายในตามหลักการของ COSO 2013 มีดังนี้

ตารางที่ 45 องค์ประกอบและหลักการควบคุมภายในตามหลักการของ COSO 2013

องค์ประกอบ	หลักการ
1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)	1. มูลนิธิฯ ต้องแสดงความมุ่งมั่นด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม
	2. คณะกรรมการมูลนิธิฯ ต้องแสดงความรับผิดชอบในการกำกับดูแล
	3. มูลนิธิฯ มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ
	4. มูลนิธิฯ มีการแสดงความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสามารถของพนักงาน
	5. มูลนิธิฯ จัดให้มีการรายงานผลงานและควบคุมตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	6. มูลนิธิฯ มีการระบุวัตถุประสงค์ต่อผลสำเร็จที่เหมาะสม
	7. มูลนิธิฯ มีการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยง
	8. มูลนิธิฯ มีการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต
	9. มูลนิธิฯ มีการระบุและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activity)	10. มูลนิธิฯ จัดให้มีการเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุม
	11. มูลนิธิฯ จัดให้มีการเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี
	12. มูลนิธิฯ มีการกำหนดและปฏิบัตินโยบายและวิธีการควบคุม
4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)	13. มูลนิธิฯ มีการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
	14. มูลนิธิฯ จัดให้มีการสื่อสารภายใน
	15. มูลนิธิฯ จัดให้มีการสื่อสารภายนอก
5. การติดตามผล (Monitoring)	16. มูลนิธิฯ มีการติดตามผลและประเมินผลระหว่างการทำงานและ แบบอิสระ
	17. มูลนิธิฯ มีการประเมินข้อบกพร่องและการสื่อสาร

ซึ่งจากองค์ประกอบและหลักการควบคุมภายในข้างต้น COSO 2013 เสนอแบบฟอร์มที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินผล 4 แบบฟอร์ม ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมต่างๆ ของแต่ละองค์กร ดังนั้น

ฝ่ายตรวจสอบภายในควรนำแบบฟอร์มดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการประเมินการควบคุม และจากการเผยแพร่แบบฟอร์มในการประเมินของ อุษณา ภัทรมนตรี (2558) ซึ่งจะใช้ประเมินเป็นลำดับให้ครบทั้ง 3 แบบฟอร์มที่มีความเกี่ยวข้องกัน มีดังต่อไปนี้

2.1) แบบฟอร์มประเมินการควบคุมภายในของมูลนิธิโครงการหลวงโดยรวม

แบบฟอร์มนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการควบคุมของมูลนิธิโครงการหลวง ในภาพรวมว่า ปัจจุบันการควบคุมภายในของมูลนิธิฯ มีข้อบกพร่องที่องค์ประกอบการควบคุมด้านใดบ้าง และเมื่อพิจารณาการบูรณาการขององค์ประกอบการควบคุมแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกัน ข้อบกพร่องที่พบในแต่ละองค์ประกอบมีความร้ายแรงมากน้อยเพียงใด

แบบประเมินการควบคุมภายในของมูลนิธิโครงการหลวงโดยรวม			
ประเมินระดับ (องค์กร/หน่วยงาน/กระบวนการ)			
วัตถุประสงค์ของการควบคุมด้าน			
	ตัวชี้วัดผลสำเร็จที่คาดหวัง	ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้	
การปฏิบัติงาน			
การรายงาน			
ข้อบังคับกฎหมาย			
การประเมินองค์ประกอบ:	มีอยู่จริง (ใช่ / ไม่ใช่)	ทำหน้าที่ได้จริง (ใช่ / ไม่ใช่)	ข้อสรุปข้อบกพร่องที่พบ
สภาพแวดล้อมการควบคุม			
การประเมินความเสี่ยง			
กิจกรรมการควบคุม			
สารสนเทศและการสื่อสาร			
การติดตามผล			
องค์ประกอบทำงานร่วมกันหรือไม่ (ประเมินข้อบกพร่องของการควบคุม เมื่อสะสมแล้วมีความร้ายแรงหรือไม่)	คำอธิบาย		
การควบคุมโดยรวมมีประสิทธิภาพหรือไม่			
สรุปผล			
ผู้ประเมิน:	ผู้สอบทาน:		
วันที่:	วันที่:		

ทั้งนี้เมื่อพบว่าองค์ประกอบใดมีข้อบกพร่องร้ายแรง จะต้องสรุปว่าการควบคุมไม่มีประสิทธิภาพ

2.2) แบบฟอร์มประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในของมูลนิธิโครงการหลวง

แบบฟอร์มนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการควบคุมขององค์ประกอบการควบคุมทั้ง 5 ด้านว่า ปัจจุบันองค์ประกอบการควบคุมภายในของมูลนิธิฯ มีข้อบกพร่องที่หลักการใดบ้าง

แบบประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ				
องค์ประกอบด้าน :		มีอยู่จริง (ใช่/ไม่ใช่)	ทำหน้าที่ได้จริง (ใช่/ไม่ใช่)	คำอธิบาย
หลักการที่ :				
ลำดับ	ข้อบกพร่องของการควบคุมที่พบ	ประเมินความรุนแรงของข้อบกพร่อง		หัวข้อหลักการอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบ
		ข้อบกพร่องร้ายแรง (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุมชดเชยที่มีอยู่	
ประเมินข้อบกพร่องขององค์ประกอบว่า เมื่อ		ใช่/ไม่ใช่	คำอธิบาย / ข้อเสนอ	
สะสมกันแล้วมีความร้ายแรงหรือไม่				
องค์ประกอบนี้มีอยู่จริงหรือไม่				
องค์ประกอบนี้ทำหน้าที่ได้จริงหรือไม่				
ผู้ประเมิน:		ผู้สอบทาน:		
วันที่:		วันที่:		

ทั้งนี้หากพบว่า มีหลักการใดก็ตามมีข้อบกพร่องร้ายแรง ฝ่ายตรวจสอบภายในจะต้องสรุปผลว่าองค์ประกอบนั้นๆ ไม่มีอยู่จริง และทำหน้าที่ไม่ได้จริง และการควบคุมภายในไม่มีประสิทธิผลด้วย

อย่างไรก็ตามฝ่ายตรวจสอบภายใจจะต้องสรุปผลการประเมิน เพื่อเสนอต่อประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ และผู้บริหารระดับสูงของมูลนิธิฯ ใช้ดุลยพินิจในการออกแบบและประเมินผลประสิทธิภาพของการควบคุมภายในต่อไป ดังตัวอย่างการสรุปผลการประเมินต่อไปนี้

ตารางสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในของมูลนิธิโครงการหลวง						
องค์ประกอบการควบคุม / หลักการ			ข้อบกพร่องร้ายแรง		องค์ประกอบที่ทำงานร่วมกัน	การควบคุมภายใน
หลักการที่ประเมิน (หลักการที่ 1 – 17)	มีอยู่จริง (ใช่/ไม่ใช่)	ทำหน้าที่ได้จริง (ใช่/ไม่ใช่)	ร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	(ใช่/ไม่ใช่)	(มีประสิทธิภาพ/ ไม่มีประสิทธิภาพ)
1. มูลนิธิฯ ต้องแสดงความมุ่งมั่นด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม						
2. คณะกรรมการมูลนิธิฯ ต้องแสดงความรับผิดชอบในการกำกับดูแล						
3. มูลนิธิฯ มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ						
4. มูลนิธิฯ มีการแสดงความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสามารถของพนักงาน						
5. มูลนิธิฯ จัดให้มีการรายงานผลงานและควบคุมตามหน้าที่ความรับผิดชอบ						
6. มูลนิธิฯ มีการระบุวัตถุประสงค์ต่อผลสำเร็จที่เหมาะสม						
7. มูลนิธิฯ มีการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยง						
8. มูลนิธิฯ มีการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต						
9. มูลนิธิฯ มีการระบุและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ						
10. มูลนิธิฯ จัดให้มีการเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุม						
11. มูลนิธิฯ จัดให้มีการเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี						
12. มูลนิธิฯ มีการกำหนดและปฏิบัตินโยบายและวิธีการควบคุม						
13. มูลนิธิฯ มีการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง						
14. มูลนิธิฯ จัดให้มีการสื่อสารภายใน						

ตารางสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในของมูลนิธิโครงการหลวง						
องค์ประกอบการควบคุม / หลักการ			ข้อบกพร่องร้ายแรง		องค์ประกอบที่ทำงานร่วมกัน	การควบคุมภายใน
หลักการที่ประเมิน (หลักการที่ 1 – 17)	มีอยู่จริง (ใช่/ไม่ใช่)	ทำหน้าที่ได้จริง (ใช่/ไม่ใช่)	ร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	(ใช่/ไม่ใช่)	(มีประสิทธิผล/ ไม่มีประสิทธิผล)
15. มูลนิธิฯ จัดให้มีการสื่อสารภายนอก						
16. มูลนิธิฯ มีการติดตามผลและประเมินผลระหว่างการทำงานและ แบบอิสระ						
17. มูลนิธิฯ มีการประเมินข้อบกพร่องและการสื่อสาร						

3) หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดให้ต้องมีการวางแผนภารกิจในการตรวจสอบอย่างเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ และทำให้เกิดการปรับปรุงการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในสำหรับกิจกรรมที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ ซึ่งขั้นตอนในการวางแผนภารกิจควรเป็นไปตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่	กระบวนการ
1. การสำรวจข้อมูลขั้นต้น	1.1. สำรวจข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1.1.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ผู้บริหารกำหนดไว้ในกิจกรรมที่จะตรวจ 1.1.2 นโยบาย ระเบียบ และกฎหมายที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน 1.1.3 โครงสร้างองค์กร จำนวนพนักงาน และอำนาจการอนุมัติที่สำคัญ 1.1.4 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงระบบงานที่สำคัญที่เพิ่งมีในกิจกรรมนั้นๆ 1.1.5 งบประมาณ ผลการดำเนินงาน และข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 1.1.6 รายงานผลการตรวจสอบครั้งล่าสุด และกระด้างทำการเดิม 1.1.7 รายงานและข้อสังเกตของจุดอ่อนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 1.2. การประชุมเปิดงานตรวจสอบ ระหว่างคณะผู้ตรวจสอบกับผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบเขตการตรวจสอบ 1.3. การปฏิบัติตามแผนการสำรวจข้อมูล 1.4. รายงานสรุปผลการสำรวจข้อมูล เพื่อสรุปข้อมูลที่สำคัญที่พบระหว่างการสำรวจ โดยการระบุงานที่จะตรวจสอบต่อในรายละเอียด หรือจะยุติการตรวจสอบ พร้อมระบุเหตุผล
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ภารกิจงานตรวจสอบ	ฝ่ายตรวจสอบภายในจะกำหนดวัตถุประสงค์การตรวจสอบภายหลังที่ได้ประเมินความเสี่ยงขั้นต้นจากวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ผู้บริหารที่รับผิดชอบกิจกรรมได้กำหนดไว้ ซึ่งโดยทั่วไปวัตถุประสงค์ภารกิจงานตรวจสอบจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการควบคุมในการปฏิบัติงานทั่วไป เช่น 1.1 การอนุมัติรายการ / การกำหนดบุคคลในการอนุมัติก่อนทำรายการ 1.2 การพิสูจน์/ยืนยันการทำตามเงื่อนไข 1.3 ความถูกต้องของการคำนวณตัวเลข รายการ และเงื่อนไข 1.4 ความทันเวลาของสารสนเทศต่างๆ 1.5 การเก็บรักษาความลับของสารสนเทศที่สำคัญ 1.6 ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลต่างๆ 1.7 สิทธิการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ 2. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดทำรายงานและงบการเงิน เช่น 2.1 ความมีอยู่จริงหรือการเกิดรายการที่เป็นจริง 2.2 ความครบถ้วนของรายการและจำนวนเงิน 2.3 กรณสิทธิในสินทรัพย์ และภาระผูกพันของหนี้สิน 2.4 การแสดงมูลค่าและการวัดมูลค่าให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี 2.5 การจัดประเภทและการเปิดเผยข้อมูลของรายการและจำนวนเงิน 3. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

กระตาดำทำการแผนการสำรวจข้อมูล และแผนการประเมินกิจกรรมควบคุม					
ชื่อหน่วยรับตรวจ:				รหัสกระตาดำทำการ:	
กิจกรรมการตรวจสอบ:					
ส่วนที่ 1 แผนการสำรวจข้อมูล					
วัตถุประสงค์การสำรวจ: เพื่อทำความเข้าใจการปฏิบัติงานด้าน (กิจกรรมที่สำรวจข้อมูล) การประเมินความเสี่ยง ขั้นต้น เพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการตรวจสอบ					
ประมาณคน-วันในการตรวจสอบ คน					
ลำดับ	กระบวนการ			ผู้ตรวจสอบ	อ้างอิง WP
1	การศึกษาข้อมูลทั่วไป				
2	การประชุมเปิดงานตรวจ				
3	การปฏิบัติตามแผนการสำรวจข้อมูล				
4	สรุปผลการสำรวจข้อมูล				
ความเห็นของผู้สอบทาน:					
ส่วนที่ 2 แผนการประเมินกิจกรรมควบคุม					
วัตถุประสงค์การประเมิน: เพื่อประเมินความเสี่ยงและการควบคุมในขั้นตอนการปฏิบัติงานของ (กิจกรรมที่ประเมิน)					
ลำดับ	จุดที่ควรประเมิน			ผู้ตรวจสอบ	อ้างอิง WP
หัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบ				วันที่	
ผู้อนุมัติ				วันที่	

3. แบบฟอร์มโปรแกรมการตรวจสอบ

กระต่ายทำการโปรแกรมการตรวจสอบ			
ชื่อหน่วยรับตรวจ:		รหัสกระต่ายทำการ:	
กิจกรรมการตรวจสอบ:			
วัตถุประสงค์การตรวจสอบ:			
ประมาณคน-วันในการตรวจสอบ คน			
รายการ	วิธีการตรวจสอบ/ขอบเขตการตรวจสอบ	ผู้ตรวจสอบ	อ้างอิง WP
1. สภาพปัญหาที่เกิด			
2. สาเหตุ			
3. ผลเสียหายที่เกิดขึ้น			
4. ข้อเสนอแนะ			
5. อื่นๆ			
สรุปความเห็นหรือผลการตรวจสอบ:			
ผู้จัดทำ		วันที่	
ผู้อนุมัติ		วันที่	

4) หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ

จากผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน พบว่า ฝ่ายตรวจสอบภายในมีการจัดทำและรวบรวมสารสนเทศผ่านการบันทึกลงในกระดานทำการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกือบครบถ้วนแล้ว เพียงแต่ต้องปรับปรุง และออกแบบกระดานทำการตามตัวอย่างที่เผยแพร่ของ อุษณา ภัทรมนตรี (2558) ต่อไปนี้ สำหรับรวบรวมสารสนเทศจากการปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

1. ปรับปรุงกระดานทำการบันทึกสิ่งที่ตรวจพบให้มีความสอดคล้องกับกระดานทำการโปรแกรมการตรวจสอบ เพื่อประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปจัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ออกแบบกระดานทำการประเมินผลผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในหลังจากการปฏิบัติงานตรวจสอบเสร็จสิ้น โดยกำหนดให้หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และ/หรือหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เป็นผู้ประเมินผล

แบบฟอร์มกระดานทำการบันทึกสิ่งที่ตรวจพบ

กระดานทำการบันทึกสิ่งที่ตรวจพบ			
ชื่อหน่วยรับตรวจ:		รหัสกระดานทำการ:	
รหัสหน่วยรับตรวจ:			
กิจกรรมการตรวจสอบ:			
วัตถุประสงค์การตรวจสอบ:			
มูลนิธิ			
รายการที่ตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบ/ขอบเขตการตรวจสอบ	ปริมาณ	อ้างอิง WP
ผลการตรวจสอบ:			
1. เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ			
2. ข้อตรวจพบ			
3. ผลเสียหายที่เกิดขึ้น			
4. ข้อเสนอแนะ			
สรุปความเห็นอื่นที่เกี่ยวข้อง:			
ผู้จัดทำ		วันที่	
ผู้สอบทาน		วันที่	

แบบฟอร์มการประเมินผลผู้ตรวจสอบภายใน

ชื่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ:					
รอบระยะเวลาการประเมิน:					
รายการ	เกณฑ์ในการประเมินผล				
	ไม่เกี่ยวข้อง (0)	น้อยมาก (1)	พอใช้ (2)	ดี (3)	ดีมาก (4)
ทักษะความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน					
ความเข้าใจในงานตรวจสอบ					
ความรู้ด้านการตรวจสอบ					
การประเมินความเสี่ยงและการควบคุม					
การจัดทำข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะ					
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....					
ประสิทธิผลของงาน					
การสื่อสารด้วยวาจา					
การจัดทำรายงาน					
การจัดทำแฟ้มกระดาษทำการ					
การจัดทำรหัสดัชนี					
ความชัดเจน เข้าใจได้					
ความถูกต้อง					
การวิเคราะห์ การให้เหตุผล และข้อสรุป					
การบริหารเวลา					
คุณสมบัติด้านอื่นที่จำเป็น					
ภาวะผู้นำ					
ความริเริ่มสร้างสรรค์					
การประสานงานและมนุษยสัมพันธ์					
การรักษาความลับ					
เป็นตัวอย่างที่ดีได้					
รวมคะแนน					
สรุปผลโดยรวม / ข้อเสนอแนะ					
ผู้ประเมินผล:					วันที่

5) หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติการ

จากผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน พบว่า ฝ่ายตรวจสอบภายในมีการสื่อสารผลการปฏิบัติการในรูปแบบของกระดาษทำการสรุปผลการตรวจสอบก่อนการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ อยู่แล้ว เพียงแต่ต้องปรับปรุงกระดาษทำการสรุปผลการตรวจสอบ ซึ่งเป็นการสื่อสารผลการปฏิบัติการงานตรวจสอบให้เป็นไปตามเกณฑ์ของมาตรฐานฯ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมตามตัวอย่างที่เผยแพร่ของ อนุญาภิธานมนตรี (2558) ต่อไปนี้

กระตาดำการสรุปข้อตรวจพบ	
ชื่อหน่วยรับผิดชอบ:	รหัสกระตาดำการ:
กิจกรรมการตรวจสอบ:	
คณะผู้รับการตรวจสอบ:	
สรุปข้อตรวจพบ:	
เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ/ประเมิน:	
สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน:	
สาเหตุ:	
ผลกระทบที่เกิดขึ้น/อาจเกิดขึ้น:	
ข้อเสนอแนะ:	
ความคิดเห็นจากการประชุมปิดการตรวจ เมื่อวันที่.....	
เป็นข้อตรวจพบแบบ ☐ มีสาระสำคัญ ☐ มีนัยสำคัญ ☐ ไม่มีนัยสำคัญ	มีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การควบคุมด้าน ☐ ด้านกลยุทธ์ ☐ ด้านการปฏิบัติการ ☐ ด้านรายงาน ☐ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย มีผลกระทบต่อกิจกรรมการควบคุม ☐ กิจกรรมควบคุมหลัก ☐ กิจกรรมควบคุมรอง
ผู้จัดทำ	วันที่
ผู้สอบทาน	วันที่

6) หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม

จากผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบในปัจจุบันกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน พบว่า ฝ่ายตรวจสอบภายในมีการสื่อสารผลการตรวจสอบในรูปแบบของรายงานผลการตรวจสอบให้แก่ประธานคณะกรรมการมูลนิธิฯ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหารของหน่วยรับตรวจอยู่แล้ว เพียงแต่ยังไม่เนื้อหาในรายงานที่เป็นการให้ความเห็นในภาพรวมของผู้ตรวจสอบภายในว่า การควบคุมภายใน หรือการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจหรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของมาตรฐานฯ กำหนดไว้ อย่างเหมาะสมจึงควรกำหนดเนื้อหาในรายงานผลการตรวจสอบหน้าแรก ตามตัวอย่างที่เผยแพร่ของ อนุชญา ภัทรมนตรี (2558) ดังต่อไปนี้

รายงานผลการตรวจสอบ

1. ส่วนนำ

ระบุชื่อผู้รับรายงาน ชื่อผู้ส่งรายงาน วันที่ ชื่อหน่วยรับตรวจ เลขที่รหัสกิจกรรม ตรวจ ชื่อกิจกรรมที่ตรวจสอบ ระยะเวลาที่ตรวจสอบ ชื่อคณะผู้ตรวจสอบ ชื่อคณะผู้รับการตรวจสอบ ที่ร่วมในการประชุมสอบทานข้อตรวจพบจากการตรวจสอบ

2. วัตถุประสงค์การตรวจสอบในภาพรวม

3. ขอบเขตการตรวจสอบ

ระบุส่วนงานหรือกระบวนการที่ตรวจสอบ ระยะเวลาที่ตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ ที่ใช้โดยสังเขป และข้อจำกัดในการตรวจสอบที่พบ

4. สรุปผลและความเห็นโดยรวมของผู้ตรวจสอบ

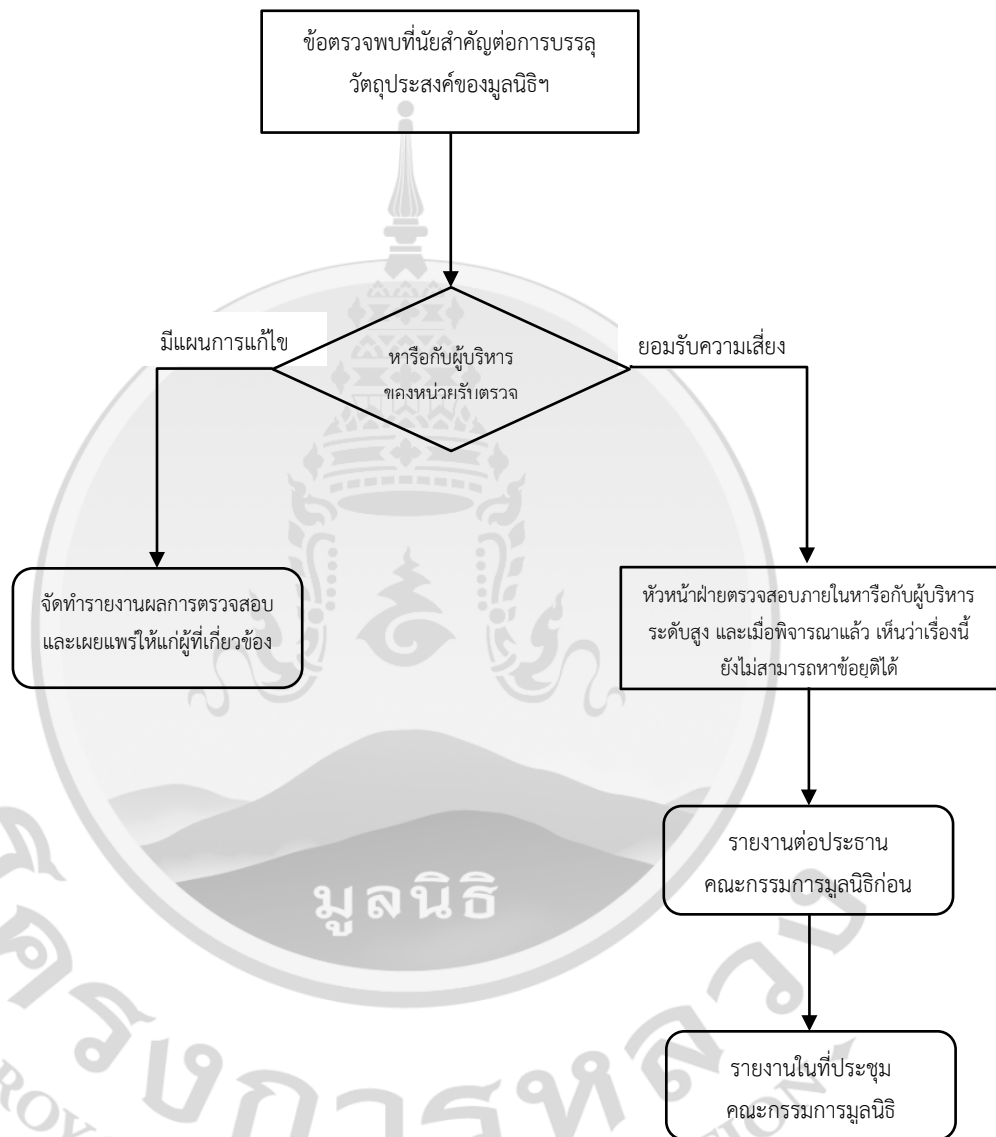
เป็นการสรุปและให้ความเห็นว่า ในภาพรวมแล้วการควบคุมภายใน หรือการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจหรือไม่

5. ความเห็นและแผนการแก้ไขของหน่วยรับตรวจ

ควรระบุว่า ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีแผนการแก้ไขตามข้อตรวจพบที่เหมาะสม และทันต่อเวลา ดังรายละเอียดแนบในภาคผนวก

7) หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง

ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน กำหนดให้หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในต้องรายงานการยอมรับความเสี่ยงที่ผู้บริหารระดับสูงยอมรับความเสี่ยงที่ไม่อยู่ในระดับที่มูลนิธิฯ จะยอมรับได้ และประเด็นความเสี่ยงนั้นยังหาข้อยุติไม่ได้ ต่อคณะกรรมการมูลนิธิฯ โครงการหลวง ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการตรวจสอบภายในของฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ จึงควรกำหนดกระบวนการดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แผนผังแสดงกระบวนการสื่อสารการยอมรับความเสี่ยง

ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน จากผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวง จำนวน 6 คน ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 46 ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ลำดับ	กระบวนการตรวจสอบภายใน	ค่าเฉลี่ย
มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards)		
1	หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ	4.00
2	หมวด 1110 ความเป็นอิสระภายในองค์กร	4.17
3	หมวด 1111 การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการ	3.83
4	หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ	4.67
5	หมวด 1130 เหตุบั่นทอนความเป็นอิสระเที่ยงธรรม	3.67
6	หมวด 1210 ความเชี่ยวชาญเชิงวิชาชีพ	4.00
7	หมวด 1220 ความระมัดระวังเชิงวิชาชีพ	3.67
8	หมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.67
9	หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ	3.83
10	หมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร	3.67
11	หมวด 1312 การประเมินภายนอกองค์กร	4.00
12	หมวด 1320 การรายงานผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ	3.83
13	หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน	4.50
14	หมวด 1322 การเปิดเผยข้อมูลการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน	3.83
มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards)		
15	หมวด 2010 การวางแผน	3.49
16	หมวด 2020 การสื่อสารและอนุมัติแผนงานตรวจสอบ	4.33
17	หมวด 2030 การบริหารทรัพยากร	4.17
18	หมวด 2040 นโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน	4.17
19	หมวด 2050 การประสานงาน	4.00
20	หมวด 2060 การรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการ	3.67
21	หมวด 2070 ผู้ให้บริการจากภายนอกและความรับผิดชอบขององค์กรต่อการตรวจสอบภายใน	3.67
22	หมวด 2110 การกำกับดูแล	N/A
23	หมวด 2120 การบริหารความเสี่ยง	N/A
24	หมวด 2130 การควบคุม	4.00
25	หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน	3.49
26	หมวด 2210 วัตถุประสงค์ของภารกิจ	3.67
27	หมวด 2230 การจัดสรรทรัพยากรสำหรับภารกิจ	4.00
28	หมวด 2240 แผนการปฏิบัติงานตามภารกิจ	4.00

ตารางที่ 46 ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ลำดับ	กระบวนการตรวจสอบภายใน	ค่าเฉลี่ย
29	หมวด 2310 การระบุสารสนเทศ	4.00
30	หมวด 2320 การวิเคราะห์และประเมินผล	4.00
31	หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ	4.17
32	หมวด 2340 การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน	4.00
33	หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติงาน	4.00
34	หมวด 2420 คุณภาพของการสื่อสาร	4.17
35	หมวด 2421 ข้อผิดพลาดและสิ่งที่ถูกละเลย	3.83
36	หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน”	3.67
37	หมวด 2431 การเปิดเผยกรณีปฏิบัติไม่สอดคล้องตามมาตรฐาน	4.00
38	หมวด 2440 การเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน	4.17
39	หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม	4.00
40	หมวด 2500 การติดตามผล	4.33
41	หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง	4.00
ค่าเฉลี่ยรวม		3.98

จากตารางที่ 45 พบว่า ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในโดยรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98 (ระดับมาก) และพบว่าระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.67 คือ หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ และหมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2010 เรื่อง การวางแผน และหมวด 2201 เรื่อง ข้อพิจารณาในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.49

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการศึกษาได้ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
2. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
3. ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันของมูลนิธิโครงการหลวงมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน จำนวน 25 หมวด และ ไม่สอดคล้อง จำนวน 16 หมวด จากจำนวนทั้งสิ้น 41 หมวด

และพบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในสำหรับกลุ่มมาตรฐานด้านคุณสมบัติ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน จำนวน 8 หมวด จากทั้งหมดในกลุ่มนี้ 14 หมวด นอกจากนี้ยังพบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในในกลุ่มมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 17 หมวด จากทั้งหมดในกลุ่มนี้ 27 หมวด

2. การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ผลการศึกษาพบว่า สามารถปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในได้ทันที ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณสมบัติ หมวด 1000 วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ และหมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร หมวด 1310 ความจำเป็นของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ และหมวด 1311 การประเมินภายในองค์กร มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน หมวด 2010 การวางแผน หมวด 2130 การควบคุม หมวด 2201 ข้อพิจารณาในการวางแผน หมวด 2330 การจัดทำและรวบรวมสารสนเทศ หมวด 2410 เกณฑ์ของการสื่อสารผลการปฏิบัติงาน หมวด 2450 การให้ความเห็นในภาพรวม และ หมวด 2600 การสื่อสารถึงการยอมรับความเสี่ยง

แต่อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในบางหมวด ยังไม่สามารถปรับปรุงกระบวนการได้ เนื่องจากต้องเกิดผลสัมฤทธิ์จากการนำกระบวนการที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานอย่างน้อย 1 ปี ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณสมบัติ หมวด 1312 การประเมินภายนอกองค์กร หมวด 1320 การรายงานผลของโครงการประกันและปรับปรุงคุณภาพ หมวด 1321 การใช้ข้อความ “สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน หมวด 2110 การกำกับดูแล หมวด 2120 การบริหารความเสี่ยง และ หมวด 2430 การใช้ข้อความ “การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน”

3. ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในโดยรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98 (ระดับมาก) และพบว่าระดับความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.67 คือ หมวด 1120 ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบ และหมวด 1230 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีความพร้อมและความเข้าใจของผู้ตรวจสอบภายในต่อการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หมวด 2010 เรื่อง การวางแผน และหมวด 2201 เรื่อง ข้อพิจารณาในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.49

การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงให้เป็นไปตามกรอบประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล พบว่า โดยส่วนใหญ่กระบวนการตรวจสอบภายในปัจจุบันของมูลนิธิโครงการหลวงมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน และกระบวนการที่ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานนั้น สามารถปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานได้ทันทีในประเด็นที่สำคัญ ดังนั้นคุณภาพของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวง จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้บริหารระดับสูงของมูลนิธิฯ และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ว่าการดำเนินงานในกิจกรรมที่สำคัญของมูลนิธิฯ จะได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชาญชัย ตั้งเรือนรัตน์ (2557) ที่พบว่า การควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อการพิจารณาใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายในสำหรับการปฏิบัติงานและการควบคุมคุณภาพของการสอบบัญชี

ผลสำเร็จของการวิจัย

1. ผู้ตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน
2. กระบวนการตรวจสอบภายในของมูลนิธิโครงการหลวงได้รับการปรับปรุงในกระบวนการที่สำคัญ เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน และจะก่อให้เกิดกระบวนการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายในจากผู้ประเมินอิสระในระยะเวลาอันใกล้

ข้อค้นพบ

1. จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงยังไม่ได้มีการนำการกำกับดูแล และการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน และติดตามผลงาน ดังนั้น กระบวนการตรวจสอบภายในที่ต้องการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน จะถือว่าเป็นข้อจำกัด และจะไม่ได้รับการประเมินในกระบวนการเหล่านี้จากผู้ประเมินอิสระ
2. จากการศึกษาพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีความพร้อมและความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับ การวางแผนการตรวจสอบจากการประเมินความเสี่ยง และข้อพิจารณาในการวางแผนภารกิจงานตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งกระบวนการตรวจสอบภายในทั้ง 2 ประเด็นนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการเริ่มต้นของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน ดังนั้นผู้บริหารของฝ่ายตรวจสอบภายในควรเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่ผู้ตรวจสอบภายในในประเด็นดังกล่าว

มูลนิธิ

โครงการหลวง
ROYAL PROJECT FOUNDATION

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ เวชสาร. 2546. **การวิจัยการตลาด**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย ตั้งเรื่อนรัตน์. 2557. **มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับใหม่ ปี พ.ศ. 2557: การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน**, วารสารวิชาชีพบัญชี, 10(27), 64-77.
- นภดล รมโพธิ์. 2552. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานองค์กร**, วารสารวิชาชีพบัญชี, 5(13), 54-64.
- พรทิว นามเมืองรักษ์. 2555. **ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพขององค์กรของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รณธรรม ขาวประทุม . 2552. **ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและความเชื่อมั่นของลูกค้าของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. 2554. **มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน**. กรุงเทพฯ: คูมายเบส.
- อุษณา ภัทรมนตรี. 2558. **การตรวจสอบภายในสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรีโปรดักท์.
- Manamee, D. 2004. **Assessing risk**. 2ed. The Institute of Internal Auditors Research Foundation.
- Neely, A. and Austin, R. (2002) **Measuring performance: The operations perspective**. In: Neely, A., (Ed.) **Business Performance Measurement: Theory and Practice**, pp. 41-50. Cambridge: Cambridge University Press.
- Otley, D. (2002) **Measuring performance: The accounting perspective**. In: Neely, A., (Ed.) **Business Performance Measurement: Theory and Practice**, pp. 3-21. Cambridge: Cambridge University Press.